Het Iseghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Eerste Jaargang. — Nr 3 — Zondag 29n December 1912

INSCHRIJVING
Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER
We A. VAN MOORTEL-DE KEYSER
Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.
Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot AGENCE HAVAS, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

HET EINDE VAN 'T JAAR.

De dagen van 1912 zijn geteld : we zijn aan 't einde van 't jaar!...

Wel, dankbaar zien we ten hoogen op, en brengen God hulde voor de dagen die Hij ons heeft verleend, en het werk dat Hij ons heeft laten verrichten!

* * *

De dagen zijn voorbijgevlogen, veel te rap : altijd was het avond en morgen!... Zoo gaat het immers wanneer men met zijne teenen niet moet spelen, maar ijverig klauwieren moet om t' einde den dag ook t'einde het werk te komen.

Mochten we dan aan vele menschen, die, niet wetend hoe hunnen tijd dood te doen, ook met hunne verveling geen weg weten een goeden raad geven : we zouden zeggen : stelt u aan 't werk ten bate van uw volk ; maakt propaganda voor volksontwikkeling en volksorganisatie ; stelt u ten dienste van een blad als *Het Iseghemsche Volk,* richt de verspreiding er van in, werft lezers aan, abonnenten, schrijft en wrijft, helpt mede opstellen en verbeteren!... en ineens zal uwe verveling weg zijn, en zal de volte van 't werk ook aan uw leven de volte geven van het genot en 't zielsgenoegen. Komt bij in onzen strijd voor het goed! Strijden is leutig, al is strijden ook somtijds wat lastig. Het leven is een strijd. Komt! laten wij hem strijden! Ter eere van God, ten bate van ons volk!

* * *

We danken God voor de dagen, zóó vol van werk, maar ook zoo vol van vreugde, die Hij ons heeft geschonken.

We danken Hem ook voor 't goede, dat Hij door ons heeft willen uitwerken.

Wel ja, we gelooven dat ons blad goed gesticht heeft.

* * *

Vooreerst heeft het getracht de gedachte te doen ingang vinden, dat de mensch niet alleen levend van brood, ook aan zijn hoogere, zijn zielsbelangen moet zorge besteden. Vandaar de werking die we gedurig hebben trachten op te wekken : de werking tot volksontwikkeling en volksorganisatie.

De werking tot volksontwikkeling!... Lichaamlijk, verstandelijk, gemoedelijk, zedelijk, godsdienstig! Zorge voor het natuurlijke ; zorge voor het bovennatuurlijke. 't Eene helpt het andere. Zoeken de menschen het rijk des hemels, al 't andere zal hun toegeworpen worden.

En voor deze volksontwikkeling, deze volks-groot- en- schoonmaking, willen we volstrekt, zooveel mogelijk : **Standsorganisatie :** dit ook hebben we honderd keeren geschreven. Boerenbonden vinden nog al gemakkelijk ingang : burgersbonden ook ; werkliedenbonden, min. En toch moeten ze er door! Zou men niet zeggen dan, dat de zóó christene gedachte van « stand, » nauwe aaneensluiting der menschen die door ontwikkeling, belangen, geheel hunne levenswijze het dichtst bij elkander staan, een reerkje heeft, niet heel en al zuiver en onbevlekt is?... Neen! mis zijn ze die dit zouden meenen. De maatschappij is geen som van eenlingen ; maar een organisme bestaande uit groepen. Die groepen moeten weer herrijzen!... Tot vóór de Fransche Revolutie, waren de standen, en ook de vakken in eere. Weer moeten ze in eere komen.

We hebben dus gestreden voor standsorganisatie. We zullen 't nog doen.

* * *

Wij hebben ook gestreden voor *vakorganisatie.* Ook dit zullen we voortzetten. Op 't een, lijk op 't ander gebied, willen we de leering der Kerk toepassen en verdedigen. De Paus legt op, bv. in Duitschland, het lid worden der « Arbeitervereine », der werkliedenbonden. Die willen wij hier ook. De Paus staat de vakorganisatie voor. Wij evenzeer.

Zoo gaat dus de werking vooruit zooals ze dit jaar is vooruitgegaan.

Ze is dit jaar goed vooruitgegaan. We verheugen ons om en danken God.

* * *

En nu mogen we besluiten :

Ons blad is vergroot! Van 4 is het tot op 6, van 6 op 8 bladzijden geklommen. Nu meer dan ooit zal het moeten zijn best doen : eerst en vooral om in hoedanigheid niet te verliezen, wat het won in hoeveelheid ; vervolgens om, nu dat de werking in gang komt, niet te verslappen, maar meer en meer de werkers te gerieven van de noodige opleiding, en het noodige werkgerief.

Vooruit dus, onder Gods hoede!

LEEST EN VERSPREIDT
Het Iseghemsche Volk

Oorlog in de Balkanstaten.

Ferdinand, Koning van Bulgarien.

De Turksche stad Andrinopel.

Sultan Mehmed V.

De Grieken houden de Turksche zeemachten in bedwang. Feitelijk zijn zij meester op zee en de Turksche vloot is onbekwaam een ernstigen slag te slaan.

Wanneer de Turksche zeeschepen eenen aanval wagen worden zij telkenmale deerlijk achteruitgedreven. De Turksche kruiser *Barbarossa* werd zoodanig door de Grieken afgetakeld, dat de Turken hem moesten verlaten en in den brand laten.

Te Londen zijn de afgezanten der zes *Europeesche mogendheden* eensgezind om de onafhankelijkheid van Albanie te vragen. Servië zou nochtans een haven aan de Adriatische zee bekomen waartoe zij vrijen toegang heeft om handel te drijven. Oostenrijk heeft die zienswijze aanveerd.

Deze belangrijke zaak, die dreigde een oorlog in Europa te doen losbreken, is dus opgelost. De mogendheden noemen deze beslissing het *kerstgeschenk* der Europeesche mogendheden ten voordeele der wereldvrede.

De onderhandelingen tusschen *Turken en Balkanstaten* gaan eenen slekkengang.

De Turken schijnen niet haastig. Zij willen de besprekingen doen slepen. Telkenmale eene zaak ter sprake komt, vragen zij uitstel om het wachtwoord van hunne regeering te kunnen ontvangen.

De mogendheden hebben de Turken laten weten dat al dit wachten en slepen een gevaarlijk spel is en dat zij de zaken wat moeten bespoedigen.

Dit spel moede, zijn de Balkanstaten met bepaalde voorstellen voor den dag gekomen. Zij vragen aan de Turken :

1. Afstand van geheel Turksch Europa, het schiereiland Gallipoli en het grondgebied van Rodosto tot aan Constantinopel uitgezonderd.
2. Afstand der eilanden in de Egeïsche zee.
3. Afstand van alle rechten op Kreta.
4. De regeling van Albanie wordt aan de mogendheden overgelaten.

De pil is zwaar om slikken voor de Turken. De Turksche vredegezanten hebben het niet verdoken. De afstand der steden Andrinopel en Scuturi scheen hun bijzonder lastig.

Zoover staan nu de zaken.

CINEMASPEL.

Dierbare lezers, g'hebt dat wreede nieuws gelezen over dien brand in den cinema te Meenen? Veertien dooden en een goed 70tal gekwetsten : dit wil wel iets zeggen!

...Maar heeft het u niet getroffen, dat tusschen die arme verongelukten, zoovele lijken van kinders waren? Kinders van 6, 7, 8 jaren bevonden zich onder de toeschouwers, in een cinema, die voorzeker niet altijd uitgelezene zichten vertoonde!... Wat een opvoeding moet een jeugd, die in zulk een midden opgroeit, wel krijgen!?

We verstaan heel goed, dat de menschen bij zulk een ongeluk medelijden voelen, en deelnemen aan den rouw die vele families treft... Maar zou men niet beter doen, ook eens wat meer te denken aan de zielen der menschen, vooral der kinders, die in zulke cinemas, Zondag aan Zondag hun vermaak gaan zoeken?... Opgeschroefte tafereelen moeten de verbeelding op hol, misschien de driften in beroering brengen ; 't vertoon van plat-domme kluchten en farcen de menschen puitonnoozel maken.

We betreuren 't dus meê, dat menschen in een cinemaramp kneuzingen oploopen, het leven inschieten. Maar we betreuren 't nog duizend keeren meer, dat cinemas iedere week, ja menigen avond, de gezondheid van lichaam en ziel rooven aan nog veel talrijker slachtoffers dan te Meenen zijn gevallen. Hier heeft de vernieling op plotselinge, meer slaande wijze ingegrepen. Ginder echter grijpt zij traag, onopgemerkt, maar zooveel te zekerder, breeder, verschrikkelijker in, bij zoo verre, dat, zoo er geene verandering komt, geene maatregelen worden getroffen, een groot deel der bevolking in zulke middens opgegroeid voor alle gezonde gedachten en doenwijze zullen onvatbaar geworden zijn.

We zouden dus vragen : een ernstig toezicht op de cinemas ; daarbij, dat kinderen beneden een zekeren ouderdom niet zouden toegelaten worden in de gewone cinemavertooningen. Waar de houders van cinemas zelf het vooruitzicht of de eerbaarheid niet hebben om kinderen van nog niet passenden ouderdom te weren, daar moet de regeling bij openbaar voorschrift doortasten.

We wanhopen er echter van in vele plaatsen het gewenschte toezicht en de gevraagde beperking te krijgen : zoo weinig zijn vele onzer gemeentebesturen vooral, met ernstige zaken, met de zedelijke belangen bekommerd.

We betrouwen er dus meer op, dat het kwaad zal uitsterven bij gebrek aan slachtoffers, vooral doordien de menschen beu worden van dat soort verzet. Verder rekenen wij op onze werking — helaas van zulken langen dracht! — tot volksontwikkeling en volksorganisatie.

In den Werkliedenbond.

TEGEN DE

GODSGEDAGHTE

In een voorgaande artikel, toonden wij aan, hoe de groote levensprincipepen, in de eerste plaats de Godsgedachte moeten ingewerkt worden. Misschien, om deze gedachte nog dieper ingang te doen vinden, zal het nuttig zijn, ook eens de wereld aan te toonen *zonder* die Godsgedachte ; de wereld eens te beschouwen, als zoude er geen God bestaan.

Verschillende verbijsterende moeilijkheden rijzen seffens op.

I.

Vooreerst is de wereld *een wondermachien, waarvan men noch den maker, noch den in standhouder, noch den machinist meer kent.* Hoe komt men uit deze moeilijkheid los?

Zie! de wereld haait en draait, en zit toch wonder ineen. Bezie eens die sterrenwereld : millioenen en millioenen en nog millioenen hemellichamen, schrikkelijke gevaarten, die met een duizelingwekkende vlucht, doch in de volmaakste orde en regelmaat door elkander zoeven, verschillend in uitzicht en kleur!... Bezie die wondere plantenwereld, uit dewelke ieder plantje toch een kunstwerk is van fijnheid, van inrichting en glans. Hetzelfde over de dierenwereld ; de mensch!

En een dingen is zeker : geen een van die wezens heeft zichzelf gemaakt en geordend, geen enkel heeft in zichzelf een genoegzamen reden van zijn bestaan ; elkeen dier wezens bestaat maar in zoover het door een vroeger bestaand wezen veroorzaakt werd. Maar, waar heeft dit wezen nu, de kracht gehaald én om zelf te bestaan én om andere wezens voort te brengen? Van waar dat eerste bestaand en voortbrengend wezen? Het moet toch noodzakelijk van Iemand komen, die in zijn zelf reden vindt van zijn bestaan ; die uit zichzelf bestaat ; wiens wezen is te bestaan ; die dus ongeschapen is en boven alles ; en die niet alleen de kracht bezit om zelf te bestaan altijd maar voort, maar om wezens op te wekken, en alles in gang te steken met een onweerstaanbare kracht.

Wildet ge dit begrip maar uitwerken, ge zoudt heel en al uitkomen op ons begrip van God. En zoo, zoudt ge eens te klaarder zien, dat God daar noodzakelijk moet aanvaard worden. Dat, zonder God, geheel de machien van de wereld, met alles wat ze bevat, stilt valt en ineenstort : bij gebrek aan de kracht, die haar bestaan, haar voortbestaan, haar voortontwikkelen en- werken uitlegt.

Dus boven, en onderscheiden van, de wereld, moeten wij een persoonlijken God erkennen.

II.

Zonder God, is de wereld verder *niets meer dan een louter machien*, t. t. z. is er niets anders in de wereld dan stof, materie : geen verstand, geen vrije wil is er nog te ontdekken.

Immers neemt God weg van vóór de wereld : en g'hebt bij het begin niets anders dan de stof, de materie, ik weet niet hoe, door wie of van waar, met een kracht uitgerust, bekwaam om werelden voort te brengen!!? Maar als ge bij 't begin, niet anders hadt, dan stof, materie, zonder geestelijk bestanddeel erbij : van waar zou het later erbij gekomen zijn?... Dus, werpen we God van kant, dan moeten we aannemen, dat er in de wereld niet anders meer is dan stof, materie, die natuurnoodwendig, d. i. volgens vaste blinde wetten voortgaat, ontwikkelt. Maar hiermee, is alle verstand, alle vrijheid, alle verantwoordelijkheid, alle schuld uit de wereld gebannen.

En de wereld moet men laten draaien zooals hij draait : hij draait zoo noodzakelijk ; dus is er niets aan te doen. Schoone redelijke wereld voorwaar!

Of zal men aanvaarden, dat de stof, de materie bij het begin reeds verstand had, reeds bezield was

met een geestelijk element? Nog daargelaten de vraag naar de herkomst van deze materie, en dit geestelijk element: maar heel zeker moest dat een aardig wezen zijn die overstof: zoo onbeholpen aan den eenen kant, en zoo machtig, machtig om werelden te scheppen en te regeeren aan den anderen kant: onaanneembaar! En toch, die aan God niet gelooven, moeten aan iets in dezen zin gelooven!

III.

In een wereld zonder God, kan er natuurlijk *ook geen sprake meer zijn van gezag*.

Op wat zou dit rusten!... Nog daargelaten, dat de natuurnoodwendige draai der wereldmachien alle menschelijke, verstandige berekening (die overigens niet meer zou bestaan) zou onmogelijk maken: maar, wie zou het tot stand komend gezag, vasten steun en macht geven? Niemand! En we zouden nog moeten onnoozel zijn om nog te gehoorzamen.

De vrees alleen zou ons nog kunnen in den toom houden, of het eigenbelang, of de liefde voor 't algemeen. Maar nog doorgetaten, dat dit alles, in de veronderstelling van een louter stoffelijke wereld zonder God geen zin heeft, moeten we zeggen dat de heerschende orde, en gehoorzaamheid ofwel maar juist een dwangregiem zou zijn, ofwel zou blootstaan (met recht en reden) aan het geweld van alwie zijn eigen of het algemeen belang anders zou verstaan, of zijn eigen belang boven het algemeen belang zou stellen.

Met de gedachte God, zou ook de gedachte aan een ander leven vallen, dit is klaar.

En zoo, gelijk hoe men de zaak wendt of keert: zonder God, is geen wereld meer mogelijk. Aanvaardt men God niet, dan moet men alle onmogelijkheden aanvaarden. En toch, hebben zekere menschen in de pratijk toch, dit liever te doen, liever dan zich aan God... te onderwerpen. Daarom blijft boven alles prijzen: de Godsgedachte!

KRONIEK VAN DE WEEK.

De Kamers hebben Vrijdag het **leger-contingent** gestemd volgens het voorstel der regeering. En dat met een zeer groote meerderheid. Dat is een *voorteeken!*

Nu zou ik wel eens terugkeeren op wat we verleden week schreven over de wet.

'k Geloof dat de meening van de *katholieke* bevolking ongeveer de volgende is: De katholieke huisvaders hebben *vrees* voor het leger. Ze hebben groote vrees, omdat vele hunner zoons het leger verlaten en t'huis terugkeeren, in heel ander gesteltenissen dan ze het huis verlieten. Daarom hebben ze schrik en vooral van de kazerne in de *groote* steden. Want keeren ze nog goed terug, te dikwijls is de lust eruit om landwerk te verrichten.

We ontvingen dezer dagen een brief dien we op zijn geheel opnemen. Wilden de *plaatselijke katholieke* inrichtingen, ze konden schoon werk doen met petities op te sturen naar de Kamers. Waarom niet? Maar we moeten met geen honderden, maar met honderd-duizenden handteekens onze eischen naar het parlement opsturen.

Aan de Heeren Voorzitter en Leden der Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Mijnheeren,

Het vlaamsche volk vraagt eerbiedig en dringend dat door de wet of reglementen aan onze soldaten, gedurende den krijgsdienst, volledige eerbied en vrijwaring van hunne godsdienstige en zedelijke rechten en belangen worden verzekerd.

Het vlaamsche volk vraagt en eischt namelijk:

1° De heeren aalmoezeniers, zoowel als de officieren met wie zij in graad gelijk staan, zullen te allen tijde vrijen ingang in al de krijgslokalen hebben.

2° De leerlingen der regimentscholen zullen, des Zondags, in korps ter kerke geleid worden, om de mis bij te wonen. Op schriftelijke aanvraag der ouders of voogd kunnen de leerlingen daarvan ontslagen worden.

3° 's Zondags, om 6 uren, kunnen de soldaten de kazernen verlaten om hunne godsdienstige plichten te vervullen.

4° De zedeloosheid, ontuchtige liederen en gesprekken, alsook de verspreiding van zedelooze boeken, geschriften en dagbladen, de aanhitsing tot ontucht onder welken vorm ook, in de kamers en de kazernen, zullen ten strengste volgens de wet gestraft worden.

5° De kennis der vlaamsche en fransche taal wordt vereischt van al de legeroversten, te beginnen met de graad van onderofficier, van de krijgsdoctors en aalmoezeniers.

6° De onderrichtingen en voorschriften zullen gegeven worden in het vlaamsch aan de vlaamsche soldaten, alsook aan de vlaamsche leerlingen der krijgsschool; in 't fransch aan de waalsche soldaten, alsook aan de waalsche leerlingen der krijgsschool.

Het vlaamsche volk durft verhopen dat, nu het zoo talrijke zijner zonen ten dienste van het Vaderland moet stellen en het grootste deel der onkosten voor de nieuwe bewapening zal te dragen hebben, men rechten en plichten op gelijken voet zou weten te brengen.

* * *

— **Te Elsene** hebben ze voor schepene van onderwijs een zekeren heer Bergé. En die heer Bergé beweerde over korte dagen dat de nationale taal in België 't *Fransch* is en dat het Vlaamsch anders niet is dan een grove plompe straatjes taal. Die M. Bergé is natuurlijk liberaal, want ge moet veel verstand hebben om zulke zaken te zeggen en in kwestie van verstand, zijn de liberalen t'huis.

Nog zoo eentje. M. Fernand David, minister van handel te Parijs, heeft de toelagen van Frankrijk voor deelneming aan de expositie te Gent, weten te verkrijgen met te zeggen dat het hier ging om een heel bijzondere kwestie, namelijk om te beletten dat de hoogeschool te Gent vervlaamscht worde. Nu, dat ze daar maar hun geld voor geven.

Regeerings-belastingen en Stads-belastingen. — 't Kan soms ten onpasse komen liberale volksvertegenwoordiger te zijn en met één liberaal gemeenteraadslid. 't Gebeurt met M. Franck te Antwerpen. Ziet ge: minister Levie heeft geld noodig; — Antwerpen ook. Hoeveel de Staat wel noodig heeft, weten we niet, maar dat is bijzaak voor de liberale heeren. De nieuwe belastingen zijn niet noodig of zullen slecht gekozen zijn. Antwerpen heeft 2,600,000 fr. noodig. Schepene Cools, een socialist, heeft nu laten weten waar men dat geld zal halen. De lasten worden links en rechts geworpen; maar om 't even — dat is ook weerom bijzaak. M. Franck vindt dat de lasten daar noodig zijn; — en vooraf keurt hij dat goed! Wel! maar waarom is 't goed voor Antwerpen wat slecht is voor 't heele land?

De provincie Henegouw legt ook nieuwe lasten. Maar wat wilt ge? Iedereen is van meening dat liberalen en sossen niet kunnen besturen zonder geld, de dompers, pardon, de kaloten moeten dat kunnen.

UIT ALLE LANDEN.

In de Fransche Kamers moet men veel tijd over hebben, want men spreekt er van zaken die Frankrijk niet aangaan.

Men stemde er een hulpgeld om deel te nemen aan de Gentsche tentoonstelling van 1913. De minister van koophandel deed bemerken dat Frankrijk's deelneming aan de Gentsche tentoonstelling niet zooveel dienen moet om Frankrijk's handel vooruit te helpen, dan *om den Franschen invloed* te beschermen.

Dan voegde hij erbij: « De hoogeschool in Fransche taal te Gent wordt bedreigd vervangen te worden door eene hoogeschool in Vlaamsche taal. Het verstandig gedeelte der bevolking heeft geprotesteerd. Men hoopt dat de hoogeschool zal Fransch blijven! »

De minister liet hooren dat « Frankrijk's vrienden in België » naar Parijs gingen vragen dat de Fransche regeering ze zou ter hulp komen in den strijd tegen de Vlaamsche hoogeschool!

Men valt uit de lucht als men zulke dingen verneemt. Daarop eenige vragen:

1. Welk recht heeft Frankrijk om zich te bemoeien met onze binnenlandsche zaken? Is België een onafhankelijk land of eene Fransche landstreek?

2. Is het krachtens de Fransche hoffelijkheid dat de Fransche regeering de voorstaanders der Vlaamsche hoogeschool officieel brandmerkt als *het minder verstandelijk deel der bevolking?*

3. Hoe vindt ge de vaderlandsliefde der « Belgische vrienden van Frankrijk », die de hulp eener vreemde mogendheid gaan inroepen om aan den grooten helft der Belgen een eigen Vlaamsch onderwijs te ontzeggen?

Wat zou men zeggen moesten de Vlamingen Duitschland's tusschenkomst inroepen?

Wij moeten het luidop laten hooren. Wij zijn een onafhankelijk land en Frankrijk gaat hare rechten te buiten wanneer zij zich met *onze* zaken bemoeit.

Wat de « Belgische vrienden van Frankrijk » betreft, zij dienen gebrandmerkt te worden als echte landverraders.

* * *

De Vereenigde Staten van Amerika komen eene merkwaardige wet te stemmen. Voortaan zal de toegang der Vereenigde Staten verboden worden aan alle vreemde ongeletterde lieden die meer dan zestien jaren oud zijn.

Eene enkele uitzondering werd gestemd, namelijk ten voordeele der inwijkelingen die uit hun land zouden verbannen zijn om hune godsdienstige overtuiging.

Daaruit ziet men dat de Amerikaners oordeelen dat dwaze, ongeleerde en niet ontwikkelde menschen maar dienen tot nadeel en ondergang van een land.

* * *

Geheel het Katholiek Duitschland is als een man opgestaan om verzet aan te teekenen tegen de nieuwe maatregelen genomen tegen de Jesuiten. Dagelijks worden groote vergaderingen gehouden, waarover de bladen der joden en der vrijmetselaren geen woord reppen. Zij zwijgen deze beweging dood.

Maar het zal niet baten. Binnen eenige dagen zal het Duitsch Centrum een wetsontwerp neêrleggen om die hatelijke, vrijheidsmoordende wet tegen de Jesuiten te doen afschaffen. Zij hebben het recht langs hunnen kant en als zij zich krachtdadigheid toonen, dan zal het onrecht wel moeten buigen.

Kunst en Leven.

Eerw. Heer Englisch in de Vlaamsche Wacht van Kortrijk.

KERSTDAG IN DE KUNST.

Was het niet gewaagd, een paar dagen na de fransche voordracht van E. H. Coupé, die zooveel bijval had genoten, op te treden met een vlaamsche voordracht over hetzelfde onderwerp?... De gunstiggekende fransche redenaar sprak voor een schitterend publiek, in sierlijke, meeslepende taal, beschikte over een groot aantal prachtige zichten; dàarbij kwam nog de medewerking der dames die op keurige wijze oude en nieuwe liederen en stukken voordroegen: met één woord een welgelukte feest, een lust voor oog en oor. Weliswaar had ik over E. H. Englisch veel goeds vernomen, dat hij de broer was van den bekenden Brugschen schilder Joe Englisch en zelf een kunstenaar. Evenwel was het met een zekere vrees dat ik naar het stadhuis trok. Zou deze vlaamsche poging nogmaals beschaamd en in de schaduw gesteld worden?

Het zicht van de talrijke, uitgelezen schaar aanwezigen bracht mij al dadelijk in goede stemming, en nauwelijks had de spreker zijn inleiding begonnen, of ik gevoelde mij ten volle gerust gesteld. Hier was een kunstenaar en een geleerde kunstkenner aan 't woord, die van 't begin tot het einde zijne toehoorders wist te boeien én door zijn eenvoudige, klare, soms gloedvolle uiteenzetting én door zijn diepen kunstzin en veelzijdige kunstkennis.

Met gespannen aandacht volgde iedereen de verklaring van het ontstaan en de ontwikkeling van de kerstvoorstelling: hoe uit het eenvoudig wangelieverhaal onder den invloed van de overlevering en de dramatiseering van het onderwerp gedurende de Middeleeuwen de «Wijzen uit het Oosten» geworden zijn de drie Koningen met het voorkomen en het gevolg, zooals wij ze gewoonlijk afgebeeld zien.

Even treffend werd daarna aangetoond de betrekking van de kerstvoorstelling tot de kunst. Alle kunst is uiteraard godsdienstig en aan den grond van den godsdienst ligt een gevoel van ontzag en een gevoel van liefde. Het eerste gevoel straalt door in de statige Oostersche en de stijve Byzantynsche kunst, het tweede in de levendige Westersche kunst, vooral van af de Renaissance in de Schilderkunst gedurende de XIII[e] eeuw, waardoor de kunst hoofdzakelijk volksch werd en gesteund op de trouwe navolging der natuur. Van groot belang was de invloed van den H. Franciskus, die namelijk de kerstviering onder het volk invoerde.

Door deze inleiding worden begrijpelijk gemaakt de aard en de ontwikkeling van de afbeelding der Geboorte Christi en Aanbidding der Wijzen bij de Italiaansche schilders, de primitiven Giotto en zijn volgelingen, de Umbrische school, de school van Venetië, deze van Milaan, da Vinci, Rafaël. Telkens werd gewezen op het eigenaardige van eenieder en den geleidelijken vooruitgang van de kunst zelve, namelijk in het vergezichte en de samenstelling. Dan kwam de Spaansche school aan de buurt, de Fransche, de Vlaamsche primitiven: Memling en de Vlaamsche Renaissanceschilders: Rubens en ten slotte, de groote onder de grooten: Rembrandt.

Dat was nu eenmaal een voordracht die iedereen in alle opzichten bevredigd had. Ik gevoelde mij voldaan en preusch. Was de voordracht van vóór een paar dagen een voorstelling van lichtbeelden vergezeld van schoone woorden, deze was een les in de Kunst en de kunstgeschiedenis opgeluisterd en aanschouwelijk gemaakt door lichtbeelden. Waarlijk, de Vlaamsche voordracht van E. H. Englisch spant de kroone en de *Vlaamsche Wacht* haalt er eere van.

VAN HIER EN ELDERS.

Het stadsbestuur van Antwerpen brengt met nieuwjaar, 7 nieuwe taksen in. De schuldplichtigen betalen duur het plezier van 't kartel aan het hoofd van stad te zien.

—

M. Woeste, slachtoffer van een tramongeval, is op de beterhand.

—

In Henegouw zijn er op 277.751 huizen 51.000 herbergen.

—

M. Van Ockerhout heeft, om reden zijner hooge jaren, zijn ontslag als senateur voor het arrondissement Brugge gegeven.

—

Sophie Sohier, weduwe Louis Bordin, wonende te Poperinghe, zal op 26 nieuwjaar aanstaande 100 jaar oud zijn. Zij werd geboren te Poperinghe.

—

De verschillige verkoopingen der peerden van Nestor Wilmart brachten in heel 800.000 frank op. Er zijn geene meer te verkoopen.

—

Het nieuws dat het Belgisch gouvernement de krijgsmuzieken der ruiterij zal afschaffen is ongegrond.

LORD HARDINGE
gekwetst door een bom.

Lord Hardinge is onderkoning van Indië en verblijft te Delhi. Deze week is hij slachtoffer geweest van een anarchisten-aanslag. Van het dak van een huis is een bom in zijn rijtuig geworpen. De onderkoning is ernstig gekwetst. Verschillende Indiers zijn aangehouden.

—

De luchtvlieger Edward Petre werd Dinsdag gedood nabij Redcar (Yorskshire), trachtende zonder oponthoud te vliegen van Brookland, nabij Londen, naar Edimburg. Hij werd door een tempeest verrast.

—

Arthur Termote, dienstknecht bij M. Cyriel Declerq te Rousselare, heeft Maandag avond bij de statie dier stad, met levensgevaar een hollend peerd gevangen.

—

Ludwig, prins-regent van Beieren, heeft in de troonzaal van het Koninklijk paleis te Munchen, den grondwettigen eed afgelegd.

Ter gelegenheid van de verjaring der troonbeklimming van Koning Albert heeft de minister van oorlog al de straffen in het leger, op date 23 December kwijt gescholden.

—

Zondag werden een katholiek en een socialist gekozen, te Godarville, Henegouw, in eene gedeeltelijke kiezing voor den gemeenteraad.

—

De gezondheid van den kroonprins van Rusland is slecht. Het kind lijdt aan tuberculosis aan de nieren. De czar heeft maar een zoon.

—

De Fransche gendarms zullen binnen kort een helm dragen; het gouvernement is in onderhandeling voor de levering van 22,000 helms.

GEMEENTERAAD
VAN KORTRIJK

Openbare zitting van Vrijdag 20 December 1912, om 5 1/2 u. 's avonds, onder het voorzitterschap van den heer burgemeester Reynaert.

De heer Doutreligne, gemeentesecretaris, geeft lezing van 't proces-verbaal der laatste zitting. — *(Goedgekeurd.)*

Dood van Hare Koninklijke Hoogheid de Gravin van Vlaanderen.

M. DE BURGEMEESTER geeft lezing van het telegram gestuurd aan de Koninklijke familie ter gelegenheid van de onverwachte dood van Hare Koninklijke Hoogheid de Gravin van Vlaanderen.

De Koning heeft tot antwoord, het volgende snelschrift gezonden:

Mijnheer Reynaert, burgemeester, Kortrijk.

« Het vaderlandsch rouwbeklag van den gemeen-» teraad en de bevolking van Kortrijk heeft de Koning » en de Koningin diep getroffen. Hunne Majesteiten » gelasten mij u, in hunnen naam, hartelijk te bedan-» ken, en u te verzoeken de uitdrukking hunner » diepe erkentelijkheid te willen mededeelen aan al » degenen wier tolk gij geweest zijt. »

De kabinetsoverste des Konings.

M. DE BURGEMEESTER. — M. Peel, wederhouden in de Kamer der Volksvertegenwoordigers, doet zich verontschuldigen. Op het einde der openbare zitting zullen de ingediende vragen en voorstellen beantwoord en besproken worden.

DAGORDE.

1. — **Bouwen van werkmanshuizen.**

Gezien het gunstig advies der gezondheidscommissie geeft de raad de volgende toelatingen voor het bouwen:

1° aan M. Edmond Delaere, voor vier huizen in de Sint-Rochuslaan, op voorwaarde dat de waterput op ten minste vijf meters afstand van den aalput gemaakt worde;

2° aan Mevr. Noppe-Corselis, voor vijf huizen langs den steenweg van Walle;

3° aan Mejuffer Marie Buyse, voor een huis in de Moorseelestraat, mits eenige wijzigingen aan het plan.

2. — **Gemeentetaks op de honden voor het jaar 1912.**

De hondenrol bevat de volgende inschrijvingen:

18 honden belast aan 3.00 fr. =	54.00
2002 honden belast aan 1.50 fr. =	3003.00
Totaal	3057.00

Deze rol, bepaald gesloten door den gemeenteraad, zal, voor goedkeuring, naar de Bestendige Afvaardiging gezonden worden.

3. — **Teruggave** *aan den heer Stadsontvanger van de oninbare gelden der hondenrol voor 't jaar 1911*

Deze oninbare gelden beloopen tot 1011 fr. Er werden geene vervolgingskosten gedaan. De heer ontvanger vraagt de ontlasting dezer sommen. — *(Aangenomen).*

4. — **Verkoop van bouwgrond**
voortkomende van de onteigening per strooken.

In zitting van 19 Oogst 1912 heeft de gemeenteraad een gunstig advies gegeven voor het verkoopen uit ter hand aan MM. Lust broeder en zusters, brouwers te Kortrijk, van een perceel bouwgrond inhoudende 112 v. m. 50 v. dm. gelegen aan den hoek der Voorzienigheidstraat.

De pleegvormen van het onderzoek van commodo en incommodo zijn volbracht. Het schepencollege vraagt dat de gemeenteraad zijn gunstig advies zou willen bekrachtigen. (Goedgekeurd).

5. — **Burgerlijke Godshuizen.**
Aanvaarding van eene erfgift.

Bij testament van 20 November 1911 heeft M. Henri Vansteenkiste, echtgenoot van Mevr. Silvie Catteau, aan de burgerlijke godshuizen eene som van 4.000 fr. geschonken betaalbaar eene maand na zijne dood.

Deze erfgift is vrij van alle onkosten; en geene bijzondere lasten zijn aan de godshuizen opgelegd.

6. — **Burgerlijke Godshuizen.**
Verkoop van gronden te Kortrijk, Cuerne, Bisseghem.

Het bestuur der Burgerlijke Godshuizen vraagt de toelating om te mogen verkoopen:

1.) Aan M. Ferdinand Depestele, vlashandelaar te Kortrijk, een perceel bouwgrond inhoudende 450 v. m., gelegen te Kortrijk, Meenensteenweg, voor de somme van 3,150 fr., hetzij aan 7 fr. den v. m.;

2.) Aan Mejuffer Marie Buyse, herbergierster te Kortrijk, een perceel bouwgrond gelegen te Kortrijk; in de Moorseelestraat, inhoudende 120 v. m., aan 4 fr. den v. m., hetzij 480 fr.;

3.) Aan M. Aloise Dylgat, vlashandelaar te Cuerne, een perceel bouwgrond gelegen te Cuerne, inhoudende 2338 v. m., aan 2 fr. den v. m., hetzij 4,676 fr.;

4.) Aan M. Albert Coorefits, pleisteraar te Cuerne, 264 v. m. 95 v. dm. bouwgrond gelegen te Cuerne, aan 4 fr. den v. m., hetzij 1059 fr. 80.

5.) Aan M. Remi Van Luchene, handelaar te Cuerne, 480 v. m. bouwgrond gelegen te Cuerne, aan 4 fr, den v. m., hetzij 1920 fr.;

6.) Aan M. Jules Helinck, kuiper te Bisseghem, 853 v. m. 80 v. dm. bouwgrond gelegen te Bisseghem, ten prijze van 2,171 fr. 10;

7.) Aan M. Remi Neyrinck, vlasbewerker te Bisseghem, 176 v. m. 23 v. dm. bouwgrond gelegen te Bisseghem, ten prijze van 487 fr. 87.

— De raad geeft een gunstig advies.

7. — **Bureel van Weldadigheid.**
Verkoop van grond te Desselghem.

Het bureel van Weldadigheid vraagt de toelating

om te mogen verkoopen aan den heer Jules Coussement, tabakfabrikant te Desselghem, 351 v. m. bouwgrond, gelegen te Desselghem, aan den prijs van zes fr. den v. m., hetzij 2,106 fr. — De kooper moet bouwen binnen het jaar, de plan van den gevel aan de goedkeuring van het Bureel onderwerpen en al de kosten van den verkoop dragen. (Gunstig advies).

8. — **Teekenschool.**

Inrichting van eenen bijzonderen leergang voor kunstmeubels.

M. de SCHEPEN VERCRUYSSE geeft lezing van het ontwerp waarbij :

1). — Een leergang zal ingericht worden bestaande uit theorethische en praktische lessen aangaande het meubel.

2) Een kursus van schoonheidsleer of esthetiek en van knnstgeschiedenis zal geopend worden.

Om de onkosten van deze nieuwe inrichting te kunnen dekken, zou er in de begrooting eene som van 2.850 fr. moeten gebracht worden.

M. WEYTS zou willen dat de Verzoeningsraad zijn woord te zeggen hebbe in de inrichting van dezen leergang.

Er ontstaat eene verwarde bespreking tusschen de heeren Weyts, Destoop, Kerckhof, Robert Gillon en Van Eecke.

M. de SCHEPEN VERCRUYSSE doet opmerken dat er hier geen kwestie is van vakschool maar wel van een praktisch en theoretisch onderwijs dat zal gegeven zijn onder toezicht van het Beheer van Schoone Kunsten.

— Het voorstel wordt ten slotte aanvaard met algemeene stemmen.

9. **Teeken-Nijverheid-en Beroepschoolen.**

Begrooting 1913.

Begr. der Teekensch. ontv. en uitg. 18.122,50
« der Nijverheidsch. « « 6.322,50
« der Beroepschool: « « 31.350,00

M. DE GRYSE, in naam van M. Peel en in zijnen naam, vraagt dat de lessen in de Nijverheidschool in 't vlaamsch zouden gegeven worden.

M. de BURGEMEESTER. — Deze vraag werd reeds meermaal opgeworpen en onderzocht. Er kan geen gevolg aan gegeven worden om twee redens: de jongelingen uit de Waalsche gemeenten zouden de lessen niet kunnen volgen omdat zij alleenlijk de fransche taal kennen, terwijl de Kortrijkzanen en de jongelingen van 't omliggende de beide talen machtig zijn : vele leerlingen,die hunne studiën geëindigd hebben zijn verplicht een bestaan te zoeken in de Waalsche werkhuizen op de grenzen of in 't noorden van Frankrijk.

— De Raad keurt de begrooting goed.

10. **Muziekschool.**

Rekening 1910-1911. Begrooting 1912-1913.

De rekening wordt gesloten als volgt : Ontvangsten fr. 24.325,00. Uitgaven fr. 24.046,27. Overschot fr. 278,73.

De begrooting wordt voorgesteld, in ontvangsten en uitgaven aan fr. 23.348,03 *(Goedgekeurd)*.

11. **Staatsmiddelbare school voor jongens**

Begrooting 1913.

Deze begrooting bedraagt in ontvangsten en uitgaven fr. 22.401. De stad komt tusschen voor fr. 7.772.88.

De school telt tegenwoordig 80 leerlingen waarvan 44 in de stad wonen. *(Goedgekeurd).*

12. **Stedelijke Pompiers.**

Rekening 1911. Begrooting 1913.

De rekening bedraagt in ontvangsten fr. 5.997,99 en in uitgaven fr. 4.549,63. Overschot, fr. 1.448,35.

De begrooting wordt voorgesteld in uitgaven en ontvangsten fr. 6.475. Eene som van fr. 5.075, zal besteed worden voor den aankoop eener nieuwe essencepomp en van een lantaarn voor de stoompomp.

M. VAN EECKE vraagt om zijne aangekondigde ondervraging te mogen doen betrekkelijk het pompierskorps.

M. de BURGEMEESTER. — Wij zouden de begrooting kunnen voorbehouden voor het einde der zitting te zamen met uwe ondervraging.

— De rekening wordt goedgekeurd en de begrooting voorbehouden.

13. **Burgerwacht.**

Begrooting 1913.

Deze begrooting bedraagt in ontvangsten en uitgaven de somme van fr. 6.021,93.

M. REYNTJENS. — Is het Schepencollege nog van zin een schietwedstrijd in te richten toekomende jaar?

M. DE BURGEMEESTER. — Ja, maar er werd ons nog geen uitdrukkelijk voorstel gedaan.

M. REYNTJENS. — Ik dank u voor uwe goede inzichten. Ik moet bekennen dat de inrichters met meer spoed zouden moeten te werk gaan.

— De begrooting wordt goedgekeurd.

14. — **Aangenomene school**

van den Doornijkwijk. Begrooting 1912.

M. DE BURGEMEESTER. — In zitting van 26 December 1911 heeft de gemeenteraad eene nieuwe knechtenschool in den Doornijkwijk aangenomen.

De toelage van den Staat beloopt tot fr. 1.620 en deze van de Provincie tot fr. 198. Totaal fr. 1.818. De stad geeft geene toelage. — *In kennis genomen.*

15. — **Huishoudscholen.**

Rekeningen 1910-1911. Begrootingen 1912-1913.

Vrije huishoudklassen van Sinte-Martha (Fort).

De rekening sluit in ontvangsten en uitgaven fr. 3.175.00

De begrooting behelst dezelfde cijfers der begrooting 1911-1912 en bedraagt in ontvangsten en uitgaven fr. 3.175.00.

Vrije huishoudklassen der St-Janstraat (Amerlynck).

Rekening : Ontvangsten fr. 3.149, uitgaven fr. 3.180.25. Tekort fr. 31.05, aan te vullen door het bestuur der klassen.

De begrooting wordt voorgesteld in ontvangsten en uitgaven : fr. 3.149.25. — *Goedgekeurd.*

16. — **Berg van Bermhertigheid.**

Rekening 1911. Begrooting 1913.

Rekening : Ontvangsten fr. 9.960-97, uitgaven fr. 8.920-98, overschot fr. 1.039.99.

Begrooting : Ontvangsten fr. 9.500-00, uitgaven fr. 9.412-29, overschot fr. 87-71. — *Goedgekeurd.*

17. — **Bureel van Weldadigheid.**

Rekening 1911. Begrooting 1913.

Rekening. — Ontvangsten fr. 224.672.35. — Uitgaven fr. 215.412.89. — Overschot fr. 8.259.46.

Begrooting. — Ontvangsten en uitgaven fr. 228.657.50. — *Goedgekeurd.*

18. — **Burgerlijke Godshuizen.**

Rekening 1911. Begrooting 1913.

Rekening. — Ontvangsten fr. 172.840.19. — Uitgaven fr. 159.555.36. — Overschot fr. 13.285.83.

De begrooting wordt voorgesteld als volgt : Ontvangsten fr. 160.071.11. — Uitgaven fr. 160.626.02. — Te kort fr. 554.92.

Rekening houdende van den overschot van 1911, zou de begrooting vastgesteld zijn : In ontvangsten fr. 161.720.08, in uitgaven fr. 160.626.03, overschot fr. 1.094.05. — *Goedgekeurd.*

19. — *Stadsrekening voor het jaar 1911.*

20. — *Stadsbegrooting voor het jaar 1913.*

Deze twee punten worden uitgesteld tot de naaste zitting.

ANTWOORDEN OP DE VRAGEN.

1. M. VAN EECKE had in de laatste zitting gevraagd of het niet mogelijk ware eene zekere taks te doen betalen door de vreemde groenseliers die hunne waren binnen stad komen verkoopen. Hij deed dezelfde opmerking voor hetgeen den bakkerstiel betreft.

M. DE BURGEMEESTER. — Er is vanwege M. Sobry een voorstel van verordening ingediend; de groenseliers hebben hem hunne wcnschen medegedeeld. Dit ontwerp is echter te laat bij het schepencollege toegekomen om nauwkeurig te kunnen onderzocht worden.

2. M. VAN EECKE had aan M. Kerckhof uitleg gevraagd over de verdeeling der toelagen die door den gemeenteraad aan het feestcomiteit van Overleie geschonken werden ter gelegenheid der Stadskermis.

M. KERCKHOF doet opmerken dat M. Van Eecke deze vraag gesteld heeft met een politiek doel. Hij heeft zich laten opwinden door eenige mistevredene herbergiers en politieke vrienden wier tolk hij geweest is. M. Kerckhof teekent protest aan tegen deze handelwijze en bewijst dat de toelagen op eene rechtveerdige wijze verdeeld geweest zijn tusschen de verschillige gebuurten van Overleie en gebezigd geweest zijn voor het doel tot hetwelke zij bestemd waren.

M. VAN EECKE verklaart zich voldaan. *(Gelach).*

3. M. ROBERT GILLON had gevraagd of de Stad reeds de kwestie der electrische verlichting op den buiten onderzocht had en of het niet noodig was het gehucht 't Hooghe eene betere verlichting te geven bij middel der electriciteit.

M. DE BURGEMEESTER. — Het antwoord zou voorbarig zijn. Er moet gewacht worden tot dat de maatschappij de uitbating begonnen heeft vooraleer de electrische verlichting te geven op den buiten.

Wensch van M. Robert Gillon.

M. DE BURGEMEESTER. — M. Robert Gillon drukt den wensch uit dat er te Kortrijk een garnizoen zou ingericht worden.

Wij vragen aan M. Gillon dat hij de uiteenzetting van dezen wensch zou uitstellen tot eene volgende zitting. Sedert eenige weken loopt het gerucht in stad dat de kazerne der Vandepeereboomlaan zou vermeerderd worden. Wij hebben vruchteloos getracht te weten of zulks waar is, maar wij zullen waarschijnlijk binnen eenige dagen daarover ingelicht zijn. Indien er waarlijk kwestie is de kazerne te vergrooten, zou de uitdrukking van den wensch tot het bekomen van een garnizoen een slag in 't water zijn. In tegenovergesteld geval zal het gemeentebestuur zijn gedacht zeggen over die kwestie.

Nieuwe vragen van M. Robert Gillon.

1) *Zullen er, na de opening der nieuwe feestzaal, nog concerten gegeven worden in de bovenzaal van het stadhuis? Zoo ja, ware het wenschelijk dat er eenige veranderingen gedaan wierden aan deze zaal.*

M. de BURGEMEESTER. — Deze vragen zijn voorbarig ; het gemeentebestuur zal ze onderzoeken en beantwoorden na de voltooiing van den schouwburg.

2) *In eene vorige zitting heb ik de aandacht van het schepencollege geroepen op den « Koeikop ». M. de burgemeester heeft mij geantwoord dat het schepencollege daarover een ernstig onderzoek deed. Mag ik weten of deze kwestie nog niet definitief opgelost is?*

M. de BURGEMEESTER. — Er werd daarover een verslag gevraagd aan het bureel van openbare werken en aan de policie. Dit verslag zal, na onderzoek, medegedeeld zijn aan den raad.

3) *Hoe staat het met de kwestie der « Klakkaersbeke » ?*

M. de BURGEMEESTER. — Maandag laatst hebben wij daarover een voorloopig ontwerp ontvangen. Dit ontwerp moet eerst onderzocht worden. Intusschen zullen wij zorgen dat de loop van het water noch vertraagd noch verhinderd worde.

4) M. ROBERT GILLON *stelt hier eene reeks vragen aangaande zekere ongemakken en slechte toestanden die de ophooging der statie en der spoorlijnen zou teweeg brengen.*

M. de BURGEMEESTER. — Deze vragen zouden moeten gezonden worden naar het beheer van ijzerwegen, hetwelk alleen bevoegd is in deze zaak.

5) *De werken der electrische leiding worden slecht uitgevoerd. Zullen er geene maatregels genomen worden, opdat de herkalsijding beter verzorgd worde?*

M. de BURGEMEESTER. — 't Is niet noodig van ons daartoe voortdurend aan te sporen. Geen dag gaat voorbij zonder dat wij aan de maatschappij Desclée en aan de ondernemers der kalsijwerken de stipte uitvoering hunner verplichtingen herinneren.

M. de SCHEPEN DEVOS. — Dagelijks wordt er proces-verbaal opgemaakt. De maatschappij doet wat zij kan.

Vraag van M. Robyn.

M. ROBYN vraagt of er geene policiemaatregelen kunnen genomen worden tegenover de automobielrijders die met eene overdrevene snelheid door de straten der stad rijden en menschen en woningen met slijk bedekken.

M. de SCHEPEN RUYSSEN. — In de laatste maandelijksche vergadering werd er aan de agenten bevolen proces-verbaal op te maken tegen deze automobielrijders. Dit wordt gedaan in de mate van het mogelijke.

Vraag van M. Kerckhof.

De vereeniging der bazen-timmerlieden en schrijnwerkers vraagt dat het schrijnwerk voor de nieuwe schouwburg in 3 loten zou verdeeld worden: een lot voor de vensterramen, een voor de deuren en een voor de meubels. Dit wordt gevraagd om te gemakkelijker te kunnen mededingen in de aanbesteding.

M. de BURGEMEESTER. — Dit voorstel zal medegedeeld worden aan den heer Vanhoenacker, bouwmeester van den schouburg.

Ondervraging van M. Van Eecke.

M. VAN EECKE leest eene lange verklaring af waarin hij tracht te doen uitschijnen den slechten toestand van het stedelijk pompierskorps. Tijdens den brand die over eenige dagen in zijn werkhuis uitgebor sten is, beweert hij bestatigd te hebben :

1. de gebrekkelijke inrichting van het korps;

2. den slechten toestand van het materiaal;

3. het gebrek aan africhting en aan eenheid van bevel.

M. de SCHEPEN RUYSSEN herinnert aan M. Van Eecke dat hij aan den heer bevelhebber der pompiers eenen brief geschreven heeft waarin hij met den meesten lof spreekt over het gedrag en de werking zijner manschappen tijdens den brand in zijn werkhuis. Ofwel die lofbetuigingen zijn niet rechtzinnig ofwel de ondervraging die hij komt te doen is belachelijk.

M. RUYSSEN weerlegt punt voor punt de beweringen van M. Van Eecke en bewijst dat zij grootendeels valsch zijn.

M. VAN EECKE vraagt eene betere bezolding voor de pompiers.

M. de SCHEPEN RUYSSEN antwoordt dat dit punt eerst moet onderzocht worden door den bestuurraad van het korps.

M. de SCHEPEN VERCRUYSSE doet opmerken dat het pompierskorps vooruit en vooral bestaat uit vrijwilligers die het voor eene eer houden hunnen evenmensch te kunnen helpen en zich te kunnen doen onderscheiden door hunne daden van zelfopoffering en menschlievendheid tijdens de brandrampen.

(De begrooting van het pompierskorps voor 1913 wordt goedgekeurd).

Geheime zitting.

Voorstelling der kandidaten tot de plaats van tweede kapitein bij het Pompierskorps.

M. Jozef Debaecke, luitenant bij het korps, wordt aangeduid als eerste kandidaat.

ISEGHEM

Werkliedenbond. — Een klein woordje over onzen werkliedenbond zal niet ten onpasse komen deze week.

Ons reglement verschijnt over kort. De bijzonderste punten schrijven we hier over. Iedereen kent het doel van den bond, en kan genoeg weten van onze lieden dat we waarlijk bekwaam zijn ons doel naderbij te komen met onze inrichting.

Men betaalt 0.25 fr. te maande, maar daarvoor krijgen de leden ieder week *'t Iseghemsche Volk* 't huis besteld! En wie het blad per nummer koopt betaalt ieder week 5 centiemen. Ge ziet dus dat iedereen profijt doet met lid te worden van den werkliedenbond ; want dan kan hij al de andere voordeelen genieten. Vergaderingen en feestzittingen, propaganda en studiebond, afdeeling voor verzet enz. zullen alleen voor de leden zijn. Tot nieuwjaar mogen nieuwe leden bijkomen. 't Is enkel noodig den naam op te geven aan een bestuurlid of aan een onzer wijkmeesters.

Zondag 5 Januari hebben we ons feestje. Feestje zonder beslag, maar toch een genoegelijk feestje, durven we verhoopen. Toekomende week meer nieuws daarover.

Propagandaclub. — Op Maandag 6 Januari, Drie koningendag 's avonds te 7 1/2 algemeene vergadering. 't Is den *eersten* Maandag dezen keer, maar er is belet voor den tweeden Maandag. En beter een weke te vroeg dan een weke te late!

Bestuurs vergadering. 't Bestuur van de propagandaclub wordt verzocht in 't Gildhuis te vergaren, op Zondag 5 Januari te 4 1/2 uren stipt.

Zang gilde. Zondag te 11 uren in 't Gildhuis niet waar? — Niemand te kort; 't zal nog beter zijn als zondag laatst.

Christen-Vlaamsch Verbond. Morgen, Zondag te 5 uren in de feestzaal der Congregatie feestvergadering, tooneel, zang en voordracht.

* * *

We hebben vernomen dat sommige werklieden *Het Volk* zouden opzeggen om *Het Iseghemsche Volk* te koopen. Jamaar, dat is ruzie brengen in de familie.

Het Volk is er broodnoodig. Daar hebt ge al het dagelijksch nieuws en daarbij nog, en dat is het *voornaamste,* een artikel over de arbeidersbeweging in heel België en den vreemde. Dat geeft het *Iseghemsche Volk* niet, omdat we het niet beter zouden kunnen. Maar benevens de verbetering van loon- en werkvoorwaarden, beoogen wij de verbetering van heel den werkmans*stand.* Die een van beide bladen heeft is niet op de hoogte van heel den toestand, die ze alle twee leest, heeft alles meê.

Ge ziet dus, dat we voor malkaar propaganda maken, niet tegen malkaar.

* * *

Het noorderkwartier. — Wat brieven we ontvangen hebben over de Iseghemsche politiek is onzeggelijk. We zouden wel drie gazetten moeten vullen. Uit die brieven blijkt het dat vele Iseghemnaren geen liefhebbers zijn van Arlekins-politiek; en volkomen afkeuren alle slag artikels die alleen voor doel hebben aardige geruchten te verspreiden,

Over het *Noorderkwartier* kregen we ook verschillende brieven. Toekomende week deelen we een heel bijzonderen brief meê. Hij kwam te laat in. Hier geven we een anderen.

Heer Uitgever,

Ik zou geern, als ik mag, een woordje schrijven over 't Noorderkwartier. Ik hoorde deze week zeggen dat men beter zou doen nu en dan een strate te trekken, in plaats van heel 't kwartier op eens te willen aanpakken.

Eerlijk zal 'k mijn gedacht zeggen.

'k Zou gemakkelijk aannemen dat men dat kan in andere kwartieren. Al is er een *maar* bij. Dan hebt ge rechtuit verschil van oordeel tusschen de belanghebbenden ; dan komt er speculatie tusschen ; en 't gebeurt maar te veel dat zulke manier van werken den schijn heeft sommigen te bevoordeeligen, anderen te benadeeligen.

Maar voor 't *Noorderkwartier* is 't heel iets anders. Wie zou er op Gods wereld van zin zijn dat de nieuwe statie bij lappen en stukken moet gebouwd worden.

't En is wel heel 't zelfde niet, maar 't gelijkt er aan. Er is een volledig plan, en 't *volledig* plan moet uitgevoerd worden in den kortsten tijd mogelijk. Hierom zeh ! Dat kwartier is vooral een handelskwartier te wege. 't Is heel geschikt voor magazijnen en handelsinrichtingen, ook voor fabrieken. Tusschen statie en vaart, men kan niet beter wenschen. Maar als ge zulke kwartieren maakt, moet *iedereen* kunnen oordeelen waar of hoe de plaats best zal schikken ; en 't is niet voldoende alleen het plan te gaan bestudeeren. Dan weet ge immers niet wanneer het plan wordt uitgevoerd. En intusschen moet ieder dan wachten of begint een schermutseling tusschen de verschillende belanghebbenden. Is dat nu niet klaar?

En nu ten slotte, iets van 't grootste gewicht. Hoeveel communicatie is er nu met de stad ? G'hebt den overweg t'einden de Brugstrate en *daarmêe uit.* Hoe er daar geen honderden ongelukken gebeuren weet ik niet. *Nieuwe barieren* wil de staat niet meer. De staat zal dus den spoorweg moeten *boven* of *onder* de straat leggen, of misschien alle twee. En denkt ge waarachtig dat de staat van aan de Ameyestraat of verder nog den grond zal verhoogen of verlagen, indien er al den anderen kant niet anders ligt dan nu ? Wil de stad die wijzigingen bekomen, dan zal ze moeten *door* werken, hare werken bespoedigen, heel 't plan uitvoeren.

't Is gemakkelijk te kritikeeren, maar als men den grond der zaak ingaat dan komt men tot heel andere besluitselen. Was er geen overeenkomst tusschen den burgemeester en den minister van spoorwegen, geen onderhandeling ? Ik weet het niet ; maar wat ik weet, is dat die questie van 't Nooderkwartier zoo simpel niet is als sommigen wel zeggen.

U bedankend voor opname, groete ik hoogachtend.

X.

EMELGHEM.

Ons volk leest geern. Bijna geen huis of men vindt er een dagblad of tijdschrift, nochtans daar zijn nog uitzonderingen. Ware 't niet te wenschen dat de menschen eens hun dagblad of tijdschrift, gelezen, dit overzetten aan deze die ze missen? Zij zouden alzoo een dubbel goed werk verrichten en de katholieke bladen doen kennen én de katholieke gedachten verspreiden. Verspreidt intusschen maar dapper *'t Iseghemsche Volk.*

Sedert enkele weken is het kantoor der personeele belastingen dat zich voor Emelghem te Rumbeke bevond, overgebracht naar Iseghem waar onze lastenbetalers zich dus voortaan moeten wenden.

ISEGHEM EN EMELGHEM. — Donderdag laatst was 't schoon, de kinderen, in hun Zondagspak ter kerk te zien gaan waar om 9 uren de mis geofferd werd voor het geestelijk en tijdelijk welzijn der leden van de H. Kindsheid. De mis werd in beide plaatsen geheel lief door de kinders voorgezongen. Iedereen heeft de deftige houding én de godvruchtigheid der kinderen, zoowel knechten als meiskens, kunnen bestatigen. 't Is een troost voor de meesters en de meesteressen te zien dat hun werk zooveel goed te wege brengt, 't is ook eene aanwakkering voor de ouders om te zorgen dat hunne kinders regelmatig de school bijwonen, willen zij niet 't gevaar inloopen, te zien verwezentlijken voor hunne kinderen en henzelven de woorden van den dichter :

Och ! de ouders telen 't kind
En maken 't groot met smert
Het kleene treedt op 't kleed
De groote treên op 't hert !

BURGERSTAND

BEVEREN-Leie.

Geb. — Robert Debaere. — Anna Adins. — André Dewaele.

BISSEGHEM.

Geb. — Flora Vanaerde, dv. Theofiel en Louisa Vanhauwere. — André Bourgeois, zv. Cyriel en Emilia Vanhauwaert. — Dionisa Libbrecht, dv. Evarist en Augusta Sabbe. — *Sterfg.* — Lucie Vandenberghe, 44 j.

CUERNE.

Geb. — Joanna Callens, Kattestraat.— Magdalena Parmentier Watermolenstr. — Paula Verledens, Hulstestr. — Ivonna Demeester, Stokeriestr. — Georges Soreyn, Kattestr. — Arthur Verfaillie, Ste-Catherinesteenweg. — *Huw.* — Gustaf Bultynck en Maria Sabbe. — *Sterfg.* — Julia Thevelin, 61 j. — Alma Dejonckere, 3 weken. — Remi Tant, 8 m.— Paula Deloddere, 8 m. — Constant Lapauw, 71 j.

DEERLIJK.

Trouwbeloften. — Hector Vanherweghe, daglooner, te Harelbeke, wed. van Louisa Sohier en Alida Ovaere, weefster. — *Geb.* — Marcella Blancke. — Leona Vandendriessche. — Emiel Dewaele, kalsijde naar St-Louis. — Camiel Hostyn, Klijtstr. — Margareta Meersman, kalsijde naar Vichte. — *Sterfg.* — Alice Dekimpe, 13 m. steenweg naar Waereghem. — Dejager, naaml.

EMELGHEM.

Geb. — Maria Surmont, dv. Emiel, Prinsesstr. — Alida Van Coillie, dv. Camiel, Plaats. — *Sterfg.* — Adriana Maes, 3 m. Vijfweg. — Julia Verhaeghe, 78 j. wed. van François Tanghe, Plaats. — Maria Baert, 82 j. wed. van Karel Bossuyt, Reepstr.

HARELBEKE.

Geb. — Remi Waelkens, Kortrijkstr. — Marie Vandeginste, Yperstr. — Arseen Vanderschelden, Kortrijkstr. — Michel Ottevaere, Malvertuytstr. — Oscar Delombaerde, Staceghemstr. — Ivonna Lagae, Pareiteplaats. — *Sterfg.* — Octavie Vandenbogaerde, echtg. van Theophiel Windels, Kortrijkstr. — Laurent Mestdag, Kortrijkstr.— Josef Vandenbussche, geh. te Bavichove.

ISEGHEM.

Geb. — Rachel Azou, dv. Hector en Emilie Verscheure, Brugstraat. — Gaspard Noyez, zv. Cyriel en Maria Dejonghe, Heye. — André Dejonghe, zv. Josef en Florine Naert, Priesterstr. — Denisa Casier, dv. Frans en Augusta Platteeuw, Sloore. — Godelieve Velghe, dv. Constant en Emma Oosterlinck, Vaart. — Noëlla Clement, dv. Julien en Josephina Clement, Gentstr. — Aimé Dehullie, zv. Gaspar en Julie Declercq, Wijngaardstraat.— *Sterfg.* — Arthur Gerne, 30 m. Heye. — Henri Lepeire, 60 j. landwerker, Katteboomstraat.

LAUWE.

Geb. — Michel Vandenbosshe. — Clara Fiévé. — Jules Monteyne. — *Sterfg.* — Hubert Vanheule, 61 j. — Simonna Depoortere, 3 m. Meenenstr. — Pieter Callewaert, 66 j. Gasthuisstr.

MEENEN.

Geb. — Valeer Vanneste, Kortrijkstraat. — Roger Debunne, Busbekestraat.

MOORSEELE.

Geb. — Michel Catteau, zv. Arthur en Maria Devogel. — Jules Vandaele, zv. Emiel en Julma Vergote. — Maria en Marcel Beckaert, tweeling van Ernest en Rosalie Vandamme. — Odiel Lust, zv. Arthur en Adronie Buyse. — *Sterfg.* — Firmin Demuynck, 4 maanden.

ROLLEGHEM.

Geb. — Marie Vandeginste. — Octavie Derdeyn. — Bertha Claeys. — *Sterfg.* — Jules Vandenberghe, 36 j. gehucht Forest.

SWEVEGHEM.

Geb. — Rachel Vervaecke. — Noël Cattebeke.— Alice Oosterlynck. — Jan Putman.— Agnes Depoorter.— Godelieve Merlier. — Ivonne Vandeginste.

WEVELGHEM.

Geb. — Agnes Vergote, dv. Josef en Maria Vervaeke.— *Sterfg.* — Leo Coucke. — Gabriella Deneckere, 31 j. echtg. van Firmin Deneckere.

Josef Janssens

EN DE CHRISTELIJKE SCHILDERKUNST.

Een deel der groote muurschildering in de St-Jozefkerk te Antwerpen :
« *De Aanbidding der wijzen* » door Jozef Janssens.

Jozef Janssens, is die man die zich het verheven ideaal heeft voorgesteld : voor ons volk, zoowel den eenvoudigen werkman als den burger en den edelman, prachtige schilderijen in onze kerken te vervaardigen; schilderijen welke de kunstkenner gerust mag komen ontleden, — maar voor dewelke eerst en vooral zal overwogen en gebeden worden. Dat ideaal heeft hij gansch zijn leven verdedigd door zijn werken en dikwijls ook door zijn woord in voordrachten en tijdschriften.

Op 29 Mei 1854 te St-Nikolaas geboren, voltrok Jozef Janssens eerst zijne latijnsche studiën, om dan wekelijks eenige dagen bij Swerts te gaan teekenen. Een goed jaar nadien trok hij naar Düsseldorf in Duitschland, om er de lessen van den beroemden Ittenbach te volgen.

Toen hij, na twee jaren, in België weerom keerde, was het nog niet zeker dat hij schilder zou worden. Zijn vader stuurde hem eerst nog een jaar en half bij Guffens te Brussel.... Maar toen werd het voor goed beslist en de jonge Josef reisde voor verschillende jaren naar Italië.

Gedurig in aanraking met de oude schilders, ontlook zijn talent ten volle....

Zijn naam werd nu spoedig te Rome zoo gunstig gekend, dat hij toen reeds, en pas 24 jaar oud — opdracht kreeg het portret van Paus Leo XIII te schilderen.

In 1881 keerde hij voor goed naar 't vaderland terug.

Josef Janssens is eerst en vooral een godsdienstige schilder, en is dat geworden van natuur uit. Zeer veel zou er over zijn portretten te schrijven vallen, maar zijn christelijke schilderwerken zullen toch altijd op den voorgrond blijven.

In 1883 en 1884 schildert hij de kapel van het H. Hart op een buitengehucht te St-Nikolaas; in 1885 en 1886 is hij te Stehle, bij Essen, in Duitschland, om er het leven van den H. Laurentius in de parochiekerk uit te beelden. In 1890 begint hij aan zijne werken in de St-Jozefskerk te Antwerpen; in 1904 maakt hij te Rome het portret van Pius X en het volgend jaar begint hij het ander grootwerk : *De zeven smarten van Maria*, voor de Lieve Vrouw kerk van Antwerpen. Ondertusschen schilderde hij vele andere godsdienstige werken te Leuven, Doornijk, Gent en elders, o. a. het wijdberoemde doek : *Goeden Zaterdag*.

* * *

Jozef Janssens zal altijd een man van bediedenis blijven, in den vollen zin van dat woord. De zedelijke dorheid van ons volksleven tracht hij te verhelpen.

Veel bekampingen had de meester te verduren zoowel van andersdenkenden als van geloofsgenooten; maar die strijd worde hier liever verzwegen en wij meenen dat de meester er ons dankbaar zal om zijn.

BERICHT AAN DE MUTUALITEITEN.

De maatschappijen van onderlingen bijstand die het bijzonder eereteeken verlangen ten voordeele van hunne beheerders, moeten, *ten laatste den 1en Maart van ieder jaar,* hunne aanvragen laten geworden aan den Heer Minister van Nijverheid en Arbeid, hetzij rechtstreeks, hetzij door tusschenkomst van het verbond waarbij zij aangesloten zijn.

Deze aanvragen mogen niet op formulieren opgesteld zijn.

De voorstellen na dit tijdperk ingediend zullen niet meer kunnen onderzocht worden ten opzichte van de uitreiking der eereteekens van de maand Juli en zullen tot het volgende jaar uitgesteld worden.

De maatschappijen moeten, in hunne aanvragen, den aard en den duur bepalen der bedieningen door de belanghebbenden vervuld.

Kroniek voor Kunst en Kennis

De Turken hebben een groot deel der middeneeuwsche kronieken van alle Europeesche landen vervuld met den roem van en de vrees voor hun krijgslustige wapens. Ze hebben het Romeinsche Keizerrijk van Byzantinne doen vallen, en tot twee maal toe zijn ze tot onder de muren van Weenen doorgedrongen en heeft hun manesikkel het kruis doen sidderen op de kroon der Europeesche vorsten. Een groot volk ! En, zou men 't recht hebben te denken, een volk zoo roemrijk op de slagvelden moet eene schitterende litteratuur bezitten, waarin de heldendaden van de Oswans, de Solimans, de Mohammeds, de Mustaphas, de Abdul-Hamids overgankelijk beschreven staan. Men denkt op Griekenland en Rome en Engeland en Frankrijk.

Neen, de Turken hebben om zoo te zeggen geen eigen letterkunde, ze bestaat meerendeels uit navolging en vertaling.

Hunne taal, Osmaansch-Turksch genoemd, naar den naam van den eersten Turkschen Sultan Osman I (1288-1326) behoort tot den Oeral-Altaïschen stam der Slavische talen ; om te schrijven bezigen ze de arabische letterteekens. De tursche taal is agglutineerend, dat wil zeggen, dat ze niet zooals de westersche talen, de betrekking van de woorden uitdrukt door veranderlijke deeltjes die men aan het woord toevoegt, en die men naamvals- en vervoegingsuitgangen noemt, of bij middel van voorzetsels ; die uitgangen zijn vervangen door het aaneenhechten van de woorden : men denke maar bij voorbeeld op het Sineesch.

De Turksche talen worden gesproken van op de Sineesche grèns, tot aan de voormalige Balkanstaten.

De Turken hebben eene zeer rijke letterkunde, 't is te zeggen dat ze veel schrijvers hadden en nog hebben, en dat die schrijvers veel werken hebben voortgebracht, op elk letterkundig gebied : in verhalende, zingende, leerende, en tooneelletterkunde, doch op geen een gebied, of bijna op geen, zijn ze oorspronkelijk : ofwel volgen ze de Arabieren na, ofwel de Perzen.

De Turksche letterkunde beleefde hare gouden eeuw in de jaren 1500 en de grootste schrijver uit dien tijd was de lyrische dichter *Baki,* de Vondel van de Turken († 1600).

Hedendaags wordt in Turkije voornamelijk de fransche letterkunde nagevolgd en de bijzonderste schrijvers van den laatsten tijd zijn de tooneeldichter *Kemal, Abdoelhath Hamid, Feth Ali Achundzade,* en de romanschrijvers *Mehmed Edin, Samy, Nadsje,* deze laatste heeft het meestal over den turkschen arbeiderstand.

Op slagvelden doorweekt met menschenbloed of in een land door honger, ziekte en andere oorlogsgruwelen geteisterd, kwijnt de kunst. Hoogstens vindt men hier en daar een krijgsdichter, als een Detlev von Liliëncron, die de gruwelijke stof van vechten en moordtooneelen tot echte kunst verwerken kan. 't Is te vreezen dat de Turken thans weinig lust hebben tot kunst of dichtwerk anders dan om den deerniswekkenden toestand van hun vaderland te betreuren.

AAN DE CHRISTEN MOEDERS.

We leven in een tijd waar men tallenkante stevig arbeidt om de vervallen, verontzedelijkte samenleving wederom op te helpen.

Van langsom meer, God zij gedankt, wordt er ingezien dat « de ziel van **alle** verbetering, de verbetering is der ziel » (Foerster). De zedelijke hernieuwing, de *zedelijke restauratie* is de ziel der *sociale verbetering,* der sociale hervorming want de *ziel* van een volk, de ziel, het hart van eene samenleving dat in al de organen van dat groot lichaam kracht en gezondheid rondvoert, dat zijn de zeden. De ziel van de sociale verbetering is de verbetering der zeden.

Hier, moeders, rijst uwe heilige, sociale taak in 't licht, want *gij zijt het die de zeden maakt.* O begrijpt het wel!

De Jood Marnix, een Logebaas, sprak eens dat schrikkelijk woord :« Pour détruire l'Eglise il faudrait supprimer la femme; ne le pouvant pas, il faut la corrompre. Corrompre c.-à-d. populariser le vice dans les foules; qu'elles le respirent par les cinq sens, qu'elles le boivent, qu'elles s'en saturent. Faites des cœurs vicieux et bientôt vous n'aurez plus de catholiques. »

Dit is in 't vlaamsch : « Om de kerk te vernielen, zou men moeten de vrouw kunnen afschaffen. Omdat we dat niet kunnen, moeten we de vrouw bederven. Dat wil zeggen dat we de ondeugd onder het volk algemeen moeten maken; Het volk moet de ondeugd inademen door zijn vijf zintuigen; het moet de ondeugd drinken, het moet er van vol zijn, vol, verzadigd. Maakt harten vol ondeugden en binnen kort zijn er geen katholieken meer. »

Overweegt dat moeders! en besluit!

De vrijmetselaars doen niets dan slechte herten maken, door liedjes, zedelooze prenten en postkaarten, tooneel, cinema (!) goedkoope geschriften enz. enz! Of ze daarin lukken! 't Volk stroomt mede lijk een kudde verloren schapen; bijzonderlijk de vrouw door mode, prenten, straat, grootsteden, winkels enz. enz.

De slechte vrouwen dooden ons volk.

O gij, christen moeders, heldinnen van den huiselijken haard, wier leven bestaat uit kleine daden die groote plichten uitvoeren tusschen de vier muren van 't heiligdom door God gezegend. O gij, christen moeders, moed! stelt eens hart tegen hart. liefde tegen haat, heilige zelfsverloochening tegen dierlijke zelfzucht. Moeders, gij weet het, in en door 't geloof alleen kan de vrouw haar volle kracht ontvouwen en de vrouwen der middeleeuwen waren slechts groot door « hun geloofskracht, en geloofsmoed ». Hun leven en hun werken waren doortrokken met den geest van geloof en de liefde tot God en zij vormden ridders en kruisvaarders, helden en heiligen. Op hunne knieën werden ziel en karakter gekneed; want zooals Louis Veuillot zegt: L'homme moral est formé sur les genoux de sa mère. « De zedelijke mensch wordt gevormd op moeders knieën.

Christen moeders, gij zijt meester van de ziel, de schoone ziel uwer kinderen! Kweekt er karaktermenschen, 'k zal zeggen heiligen van. Gij moeders kunt een geslacht vernieuwen. Gij moet het hernieuwen in Christus.

Weet dat gij al de kracht moet gaan putten in uw geloof, in uwen godsdienst...., in de H. Communie. Gaat naar Jezus om liefde, om goddelijke liefde en daarmede zult ge dan de ziel van uw kind gaan spijzen en voeden en het opkweeken tot een deftig man of eene deftige vrouw. Moeder dat is uw werk! Op uwe knieën, zegt J. de Maistre, wordt het heerlijkste ter wereld gevormd!

Uw kind is wat gij zijt. O vreeselijke verantwoordelijkheid! De vrijmetselaars weten dat zoo goed en om een slecht geslacht te hebben in de toekomst willen ze kost wat kost slechte vrouwen en slechte moeders.

De ziel van de verbetering en de vrijwaring uwer kinderen zal dus de verbetering zijn van uwe ziel. De ziel van de sociale verbetering zal de verbetering zijn van uwe zeden... door Christus. Aan u moeders, de heilige taak aan te vatten met de offervaardigheid en zelfverloochening die u groot maakt en verheven naast O. L. Vrouw, dle het Goddelijke werk van zelfverloochening en liefde met haar zoon aan den voet van het Kruis hielp voltooien tot verlossing van 't arme menschdom.

Vrije Tribune.

ZIEKENGILDEN
en de Geneesheeren.

Adhæsit pavimento anima mea : dat wil zeggen in plat vlaamsch : menschen zijn menschen ; en dat is waar, ook in de ziekengilden. De ziekengilden klagen over de docteurs, niet alle gilden, en de docteurs klagen over de ziekengilden, niet alle docteurs. De ziekengilden klagen : De docteur is te lastig, zeggen zij, hij vraagt te veel, zij zijn de schuld dat wij moeilijk bestaan, hij ruineert ons.

De docteur klaagt : de gilde betaalt mij niet behoorlijk voor al het werk dat ze mij geeft. Quid juris : wat is er daar al op te zeggen.

Ik was over tijd bij eenen president van eene ziekengilde die kloeg dat de docteur van zijn gilde jaarlijks drie frank per man vroeg zeggende dat de leden in 't geheele maar 6 fr. 's jaars en betaalden, ja, voegde hij er bij, hij vraagt den helft van onze jaarlijksche begrooting, dat is te veel.

Volgens ons houdt zulke redeneering geen stand. 't En is immers de schuld van den docteur niet dat de gilde maar 6 fr. krijgt van hare leden; vroeg de gilde min nog dan 6 fr. de docteurs hebben daar niets in te zien, en daarover kan men hen niet lastig vallen.

Van den anderen kant dat is waarlijk een bespottelijke toestand. Zes frank 's jaars ontvangen waaraf drie frank aan den geneesheer, dat blijft 3 fr. per man om al de ziektedagen te vergoeden van een geheel jaar ; vraagt de docteur 3 fr. en verdient hij 3 fr. 't is dat er veel werk is, 't is dat er veel zieken zijn dus; en hoe wil men dan met 3 fr. per man al de ziektedagen vergoeden van 't jaar; maar 'k herhale dat is geen bewijs dat de docteurs te veel vragen en de docteurs zijn al dien kant niet te belasten. Vragen de docteurs wat ze meenen te verdienen, 't en is niet omdat de begrooting te klein is dat men steigeren mag om te betalen.

Wij zijn van gedacht dat de geneesheer in eene ziekengilde naar behooren moet betaald worden, menschen zijn menschen, wil men hebben dat de docteurs goed werk leveren men moet ze naar behooren betalen : gelijk het zijn moet. Eene ziekengilde heeft geen patent om den docteur te exploiteeren.

Maar nu de docteurs klagen ook. 't Schijnt dat er een bond van geneesheeren tot stand komt die niet meer tevreden is met 3 fr. de man en ten jare, en die wil meer rekenen.

'k Gemoette over jaar eenen docteur die mij zei :

'k Ben docteur te R. eene gemeente van 3000 zielen : er zijn 75 leden in de ziekengilde, jaarlijks betaalt men mij 3 × 75 dat is 225 fr. ; hewel dat is te weinig, kloeg hij. ('k kenne ook docteurs die geen 3 fr. willen).

Zie, vervolgde hij, jaarlijks zijn er op de 75 leden 50 leden die eene ziekenkaarte krijgen en als ik het uitrekene 'k trekke 15 c. per visite, medecijne medebegrepen. Dit zoo zijnde : Patres conscripti, wie is de schuld van dien toestand : 15 cent. per visite dat is bespottelijk, maar 'k vrage het wie is er daar de schuld van? Is het de schuld van de gilde of van den geneesheer?

Dat is vooreerst een stellig bewijs dat die gilde vol schuimers ofte karotetrekkers zit; zóó ist, 'k wete dat die docteur waarheid spreekt, zóó is 't op zijn gemeente, zóó is't in vele gilden, de schuimers in de ziekengilden dat is de ondergang, dat is de plage, de schande van onze ziekengilden.

Wie is nu de schuld van dien ongelukkigen toestand der gilden, is het de docteur of is het de gilde zelve?

Volgens ons is het de schuld van beiden.

Het is de gilde niet die moet zeggen wie er serieus ziek is of niet ziek en is, wie er karotetrekker is ofte niet. Die zake van vaste te stellen wie ziek is of niet ziek dat is 't werk van den geneesheer dat is *zijn* werk, is hij uitgebaat door dat volkske het is dat hij die aanveerdt.

Waarom geeft de geneesheer een ziekenbriefke aan een schuimer? De geneesheer durft niet anders zegt hij : de concurrentie!! werk verliezen... Ja menschen zijn menschen.

Ja maar dat is de schuld van de gilde niet, de docteur moet weten dat de gilde tegen de schuimers geen macht en heeft zonder hem; de ziekengilde borstelt een schuimer buiten; indien de schuimer eene ziekenkaarte heeft, voor den rechtbank zoo zal de gilde ongelijk halen. En levert de schuimer hem werk, hij en mag van dien misstand de gilde niet betichten.

Maar niet te geweldig zulle C. Rilly! Rechtuit gezeid de meeste schuld van dien wantoestand is daar niet te zoeken.

De groote schuld, de groote kwale is in de gilde zelve te zoeken. Tegen de schuimers dienen er krachtige maatregelen genomen te worden. 't Zijn de schuimers die de ziekengilden, die schoone inrichtingen, die zooveel goed zouden kunnen stichten, geheel ten onderen helpen : zij loopen weg met de beste brokken, zij zuigen het beste bloed, geven zot werk aan de geneesheeren. 't Zijn zij die aan de gilde eene flauwe reputatie geven, die de treffelijke werklieden verwijderen en de gilden doen uitkwijnen ten allen kante. 't Is een ware kanker, dat volk bederft alles.

Tegen die kwale, om dien kanker uit te roeien is er maar een middel, die kanker zit in 't bloed, in de gilde zelve, in hare inrichting, de eenige doeltreffende middel is de gilde herinrichten, in den zin dien wij uiteengezet hebben in een schrijven over eenige weken in dit blad verschenen.

Om den toestand der gilden en van hunnen geneesheer toe te lichten willen wij nog eene bemerking maken.

De docteur van R. heeft 75 leden in zijn gilde, natuurlijk de gezondste onder de werklieden van de gemeente, het reglement der gilde immers gelijk alle reglementen van ziekengilden verbiedt van andere dan gezonde leden te aanveerden en de docteur zelve heeft er moeten over oordeelen; voor die 75 leden wordt hem door de gilde 225 fr. betaald, 3 fr. per lid dus; van de andere werklieden der gemeente, ('k rekene van 300 tot 400) zoude hij moeten meer dan 3 fr. per hoofd verdienen ingezien de min gezonde meer ziek zijn dan de gezonde; ('k neme nu nog dat al die werklieden den docteur der gilde zouden nemen).

Is dat nu werkelijk zóó ?!?!? Op 75 van die niet verzekerde werklieden dooreen genomen wint hij ook 225 fr.??

Verders; indien hij meer dan 3 fr. meent te moeten verdienen als eereloon aan de gezondste werklieden zijner gemeente wat moet hij niet verdienen aan de boeren, burgers en andere inwoners van zijne gemeente? Met die berekening van 3 fr. per inwoner zou eene gemeente van 3000 hem 3 × 3000 dat is 9000 fr. opbrengen.

Is dat zoo ?!?!

Eindelijk : De docteur van R. mag niet beweeren te mogen redeneeren op de 15 centiemen per visite, die hij nu verdient, anders wil hij de visite brengen aan 1.50 (hetgeen maar weinig is, medecijne medebegrepen) gelijk voor andere burgers, dan als ik goed uitrekene, dan zou de gilde in plaats van 3 fr. per lid, 30 fr. moeten betalen. Dus.

Dit alles natuurlijk bewijst dat men in die zake niet enkel met cijfers mag voor den dag komen.

Zoo nu alles samengevat de groote oorzake van klagen in de ziekengilden het is hoofdzakelijk dat onwelriekend ras van peerden, de schuimers, waartegen de gilden door hunne slechte inrichting geen verweer en hebben, te meer daar de docteurs met hunne ziekenkaarten het hun beletten.

De ziekengilden zijn samengesteld uit menschen en de docteurs zijn ook menschen en... Menschen zijn menschen. *Adhæsit pavimento anima mea.*

C. Rilly.

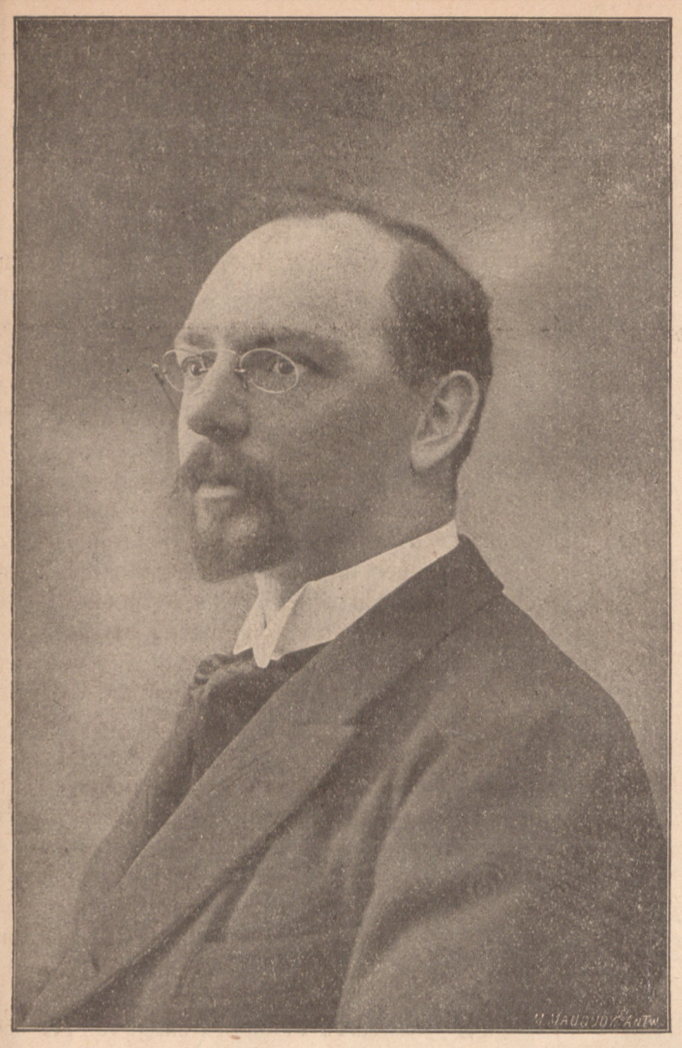

Dr A. BORMS

Een Vlaamsch Kunstfeest

TE KORTRIJK

Op Zondag 29 December, te 6 uur stipt, in het patronaat van St-Rochus, Vlaamsch Kunstfeest.

De Heer Dr A. Borms, leeraar aan het Koninklijk Atheneum van Antwerpen, doktor in wijsbegeerte en germaansche letteren, zal optreden als voordrachtgever, met de Heeren Lepage en Magnus, kunstzangers van het Koninklijk Vlaamsch Conservatorium, Wattelet, begeleider, leeraar van klavier, id., M. Lauwerys, kunstdeclamator, leeraar van voordrachtkunst, id.

Zij komen in naam van de Antwerpsche maatschappij « Pro Westlandia » die het stambewustzijn en de liefde tot onze moedertaal op de westelijke grens Vlaanderen en Fransch Vlaanderen wil wakker schudden. In Hazebroek, Steenvoorde, Belle, Veurne, Ieperen en Poperinghe oogsten zij den meesten bijval. Ten andere Dr Borms is hier te Kortrijk geen onbekende, en niemand zal het zich beklagen, dien machtigen redenaar, in den zwier zijner edele geestdrift, gehoord te hebben.

— Zaal open te 5 uur.

— Kaarten van 1 fr. voor deze die geen lid zijn aan den ingang der zaal.

Alle kaarten moeten getoond worden.

Zoo de ouden zongen! Zoo piepen de jongen!

Is het niet wonder om aan te zien? Maar, gewoonlijk deelen de jongens de gedachten hunner ouders.

— « De gedachten? » zegt ge. Ware 't niet beter te zeggen: « de gedachtenloosheid »? ofwel nog: « de jongens gaan doorgaans slaafs hunne ouders na? »... Vader is liberaal, is socialist: de kinders meenen het ook te moeten zijn. Waarom? Ze weten het zelf niet; ze denken er nooit op!

Dit is een droeve bestatiging. Een vaststelling die onzen eerbied voor de menschelijke waardigheid zou doen verminderen. Zijn we dan waarlijk dusdanig gesteld, dat de meesten onder ons, menschen, onbekwaam zijn, om op eigen gedacht, na eigen overweging, volgens eigene klaar aanschouwde en vast aangekleefde principen, hunnen weg te gaan?... Men zou het allicht gaan peizen!

Hoe jammer toch!... In alle kwesties van zulke groote aangelegenheid als christen of niet christen zijn; als een keus doen van den weg voor 't leven, van den weg die uitloopt op de eeuwigheid of op den afgrond — zouden nu de beslissing aan onze blinde drift niet mogen overlaten. We zouden moeten als menschen leven, dit is als redelijke schepsels Gods, voorgelicht door de klaarte van het verstand en van het geloof, vooruitgestuwd en geleid door den wil, verheven en geholpen door de gratie.

* * *

Om hiertoe te komen, is er maar één dingen te doen: ons volk te vormen van jongs af: in onze huizen, onze scholen, onze werken voor de jeugd en de jonkheid, onze werken voor volwassenen. Ons volk te vormen: dit is ons volk volgens zijn lichaam en zielsvermogens, ook volgens zijn bovennatuurlijk wezen en krachten geheel te ontwikkelen, zoo groot en zoo schoon als 't maar zijn, te maken; en tevens ons volk uit te rusten, met een klare, vaststaande wereldaanschouwing, een dichte aaneensluiting bij zijne Kerk, een groote liefde voor zijn evenmensch, zijn vak, zijn stand, zijn land, zijn stam; en een nooit rustende verstandige daadzaamheid.

Kom, laten wij ons voor dat groote werk van volksverheffing aanspannen!

DE KERSTBOOM.

Daar stond een needrig huisje,
Verloren in het veld;
De moeder leed en kreunde,
Door ziekte en zorg gekweld.

Wat kon de vader winnen
In zulk een jaargetij?
De landlui zegden allen:
De zomer is voorbij.

* * *

De herfst was ook vervlogen;
En in den kouden nacht,
Die spoedig in zou vallen,
Werd Jezus weêr verwacht.

Het meisje sloot de voordeur,
En ijlde langs het pad;
Men zou haar niet verstooten,
Als zij om redding bad.

Daar kwam zij aan een villa,
Een villa, groot en hoog;
Het licht drong door de ruiten,
En tintelde in haar oog.

Zij klopte, beefde, wachtte...
Kom binnen! riep een kind;
Kom binnen! sprak een tweede,
Een derde, welgezind.

Geniet met ons de blijheid
Van dezen avondstond;
En huppel met uw maatjes
Nu schaarendt in het rond!

— Och, vader kan niets winnen,
En moeder is zoo krank;
Och, laat mij wederkeeren,
De weg is bang en lang...

— Maar vul uw beide handen,
Uw zakken en uw schoot;
En schenk aan vader, moeder,
Wat u de liefde bood.

* * *

Dien avond was er vreugde
In beide huizen daar;
De Kerstboom bleef een zegen.
Voor rijk en arm te gaâr.

Th. SEVENS.

De Maatschappij der **« Grands Magasins du Centre, »** 85, boulevard Anspach, Brussel, die onze lezers zoo goed kennen, komt zijn reusachtigen eigendom te verkoopen aan den *Cinema Pathé*. Verplicht zijnde de lokalen binnen kort af te staan, zoo wordt de likwidatie der duizende Meubleeringen, kleine Meubelen en Voorwerpen voor geschenken, enz., voortgezet. De toegestane afslag is van 25 % op al de aangeduide prijzen.

Van een anderen kant worden de verlichtingsartikelen met gaz, elektriciteit, petrool, enz., verkocht met 25 tot 50 % vermindering.

Menigvuldig zijn de occasiën.

De magazijnen zijn open de Zondagen 22 en 29 December.

TANDEN

M. en Mme Maurice Meier. chirurzijns-tandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunsttanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

DE CIGAREN
ONS VLAANDEREN
in *Borneo* of *Mexico* tabakken
OVERTREFFEN DE BESTE MERKEN

Algemeen vertegenwoordiger voor Kortrijk en omstreken
Paul DE BAECKE-MOREELS
Groote Markt, 9, Kortrijk

Voor handelaars en magazijnen, de beste, de voordeeligste voorwaarden.

KINKHOEST.

Moeders! Vraagt eens aan M. Descamps-Terrière, waarmeê hij de kinders van den Kinkhoest genezen heeft? Hij zal U antwoorden met de **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** Apotheker, Groenselmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen zal *Het Kortrijksche Volk* iedere week een getuigschrift inlasschen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen **Kinkhoest, Valling of Bronchiet der Kinders.**

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende.

Uit dankbaarheid moet ik u dit briefje sturen, mijn kind was ten strafsten mogelijk aangedaan van den kinkhoest, met uwe remedie Halewyck is het op tien dagen genezen. Emile Declercq-Vercamer, boterkoopman, Zarren.

De wereldberoemde **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers Descamps-Terrière, Steenpoort, 8; Hulpiau, Leiestraat, en Impe, Groote Markt, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie: fr. 3.50; Siroop alleen: 2 frank; men moet in het begin, om de genezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

Borduursters Men vraagt seffens goede Borduursters, wel betaald en standvastig werk, bij G. A. Lagae, 59, Vanden Peereboomlaan, Kortrijk.

In den Kortrijkschen Boekhandel
Jeroom Basyn-Joncheere
O. L. Vrouwstraat, 11.
SCHOOL-BUREEL-& TEEKENGERIEF
Papier in rollen en bladen
Papieren zakken, Koorden, Drukwerk
- Levert alle slach van Boekwerken

Dryepondt's
Geneesmiddel voor de maag : : : : : : versterkt en geeft eetlust

Geneest *Alle maagkwalen, Gal, Zuur Maagontsteking Slechte spijsverteering Slijmziekten Braaklust, enz.*

Apotheek DRYEPONDT - 7, Wollestraat - BRUGGE

Prijs: **3 fr. de flesch.**

Dépôt: Apotheek P. MATTELAER
Voorstraat, 50, KORTRIJK

De voeding der zieken en der Herstellenden, door de
Revalenta Du Barry

Gemakkelijk te verteren, daar zij de zuren en de aandoeningen der maag doet verdwijnen, en daar het van een goede spijsvertering is dat de gezondheid afhangt, zoo laat haar voordeel zich aldra waarnemen, namelijk voor de maagpijnen, de weerspannigste verstoppingen, de zuren, de buikvliesontstekingen en aanhoudenden afgang, bijna altoos door de zwakheid van dikken darm veroorzakt, de moeilijke spijsverteringen, de krampen, de zenuwziekten, de gal, de verschillige aandoeningen van den lever, der darmen, en der nieren, de waterzucht, de suikerziekte, de bloedarmoede, de bleekzucht, de koortsen, bronchitis, rhumatism, jicht, influenza, griep, brakingen, oprooiingen en spuwen, alsook de schele hoofdpijnen en nevralgiën, zoo dikwijls veroorzaakt door gewoonlijke of voorbijgaande opgestoptheid.

Orvaux (Eure), 15 April 1875.
Oyonnax (Ain), 17 Februari 1898.

Eene dame alhier, sinds tien jaar aan eene halstarige maagaandoening lijdend, kon niet meer verteren en braakte voortdurend. Sinds zij gebruik maakt van uwe uitmuntende bloem, is deze dame, die slechts nog enkele maanden te leven had, uit oorzake zenuwernissen die haar overvielen, thans heel en al genezen. L. Chanale.

Sinds vier jaar dat ik uwe onschatbare Revalenta gebruik, lijd ik niet meer aan lendenpijnen, die me gedurende lange jaren vreeslijk kwelden. Ik geniet in mijn 93e jaar van den welstand eener goede gezondheid. Ik heb de eer, enz. Leroy, Pastor.

In doozen: fr. 2.50; fr. 4.50; fr. 7.75, en fr. 17.50, bij alle goede Apothekers en kruideniers.

Kortrijk: Hulpiau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groote Markt, opvolger van Bossaert.
Iseghem: Rodenbach, apotheker.
Meenen: Van Ost, apotheker, Groote Markt, Sioen, apotheker.
Moscroen: F. Verreux, M. de Philement. Zonder.
Roeselaere: F. Ameye, apoth. Dubuisson, apotheker, Grymonprez, apoth.

Berg van Bermhertigheid.

OPENBARE VERKOOPING
VAN
Verjaarde Panden.

Woensdag 8 Januari, om 9 uren voormiddag, verkooping der kleedingstukken, stoffen en alle hande voorwerpen; *Donderdag 9 Jan.*, om 9 uren, zal men 't goud, zilver en diamanten verkoopen.

Over te nemen welgekante winkel, in vollen bloei, van alle slach van fantaisieartikelen, papierhandel, bureel- en schoolbehoeften, bijzonder geschikt voor drukkerij. — Inlichtingen ten bureele van 't blad.

AAN DE DAMEN!

Voor het wasschen, verwen, friseeren van pluimen, boas, aigretten, enz., wendt u tot Mta VANDEPUTTE, Sioenstraat, 8, Kortrijk, waar men ook van oude pluimen pleureusen maakt.

Bouwgronden te koopen
tot HEULE, wijk 5 Wegen,
langs den steenweg naar Kortrijk en langs de straat naar de statie aldaar.—Voordeelige bespreken.

Extra schoone gelegenheid tot het uitoefenen van alle handels, of voor prachtig buitengoed.

Zich aanbieden bij Desiderius Bettens, zaakhandelaar te Kortrijk.

GOEDE REIZIGER
op commissie wordt aanstonds gevraagd voor welgekend huis. — Zeer winstgevende positie.

Zich *schriftelijk* aanbieden binnen de 8 dagen ten bureele van *Het Kortrijksche Volk*, onder de letters R. C.

In volle vertrouwen en goedkoop verkoopen doet wel verkoopen.
Daarom voor uwe Pelsen (Fourruren) begeeft u
AU LION D'AFRIQUE
bij de Gezusters EECKHOUT
Wijngaardstraat, 25
KORTRIJK, dicht de nieuwe Koeimarkt.
Huis bestaande sedert het jaar 1880.

Het bijzonderste gekend voor het maken, veranderen en herstellen der FOURRUREN. — *Alles wordt ten huize gemaakt.*

Men kan er de beestjes uitkiezen en doen maken op kommande, volgens overeenkomst van prijs.

Wacht u van geverfde vellen Imitatie want zonder ware kennis is het bijna onmogelijk er een verschil in te maken.

Men kan er ook alle slach van *natuurlijke* en *geverfde Beestjes* bekomen, voor het vervaardigen van alle slach van *Boas, Moffels,* enz. Bijzondere keus van *Astrakan, pattes d'Astrakan, Mongolie, Petit-gris, Schungs, Loutre, Hermine, Chinchilla;* echte en geverfde *Martres de France* en *Martres de Prusse.*

Kuisschen, ontvetting en *bewaring der Fourruren* aan genadige prijzen.

In 1 minuut stilt de **DENTINOL** totaal en voor altijd de tandpijnen, de hevigste abcessen en zwellingen. Laat geen tanden meer trekken. Een enkel gebruik van **Dentinol** zal ze zekerlijk genezen. Om genezen te zijn eischt den echten
DENTINOL
1.25 fr. het fleschje in alle apotheken.

Depots:
Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8.
» Impe, Groote Markt.
» Hulpiau, Leiestraat.
» Deneus, Groote Markt.
Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere.
Meenen, Flipts en Rotiers.
Waereghem, M. Robberecht, J. Renson.

In den Gouden Kam.
E. COORNAERT-DAVID
Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.
Laatste nieuwigheden van Corsets
sterk en goedkoop.

HUIS VAN VERTROUWEN
Aug. Scherpereel-Ottevaere
DEERLIJK.
Handel in FOURRUREN, BOOMKWEEKERIJ

Groot assortiment van Fourruren (Vellen) in Skunks, Astrakan, Castor, Mongolie, Vison, Mouflon, Hermine, Vison en Martres.

Bijzondere keus van Astrakan, Pattes d'Astrakan, Caracul, Rat musqué en Loutre voor Paletos en Pelissen.

Al de Fourruren worden ten huize vervaardigd (de klienten mogen zelf de Vellen uitkiezen) waar ook alle veranderingen, vermakingen en herstellingen gedaan worden.

Bij den zelfden zijn er ook te bekomen: alle slach van extra schoone Fruitboomen, Sieraadplanten, Rozen, Conifères, Haag- en Boschplanten.

Aanstonds te Huren
Stad KORTRIJK, SINT-ROCHUSLAAN

Drie schoone en groote **Woonhuizen** met drie stagien, groote kelders en hoven afgesloten met muren.

Zich wenden tot den eigenaar, St-Rochuslaan, 62.

Onze schoonste velden
zijn bemest bij middel van het
ZWAVELZUUR AMMONIAK
die ten andere de beste stikstofmest is.

HET BEVAT 20 TOT 21 t. h. STIKSTOF WELKE DE PLANTEN RECHTREEKS OF NA SALPETERGISTING OPSLORPEN

Met deze meststof, geen stikstofverlies door uitlooging der gronden, geene korsten aan de oppervlakte der velden, geen te kort gewicht bij de aankomst, geene verliezen onder weg en gedurende de lossing ten gevolge van den slechten staat der zakken, geen gevaar voor het vee, geene vruchten vernietigd door onzuiverheden, voor den wasdom schadelijk.

Spaarzaamheid van vervoerkosten, van verhandelen en van uitstrooien ten gevolge zijns grooteren rijkdoms. Mindere hoeveelheid te gebruiken per hectaar, gezien zijn hooger stikstofgehalte en zijne regelmatiger uitstrooiing. Betere verdeeling in den bouwgrond. Regelmatiger wasdom en bijgevolg betere oogst.

Ontvangst, onderzoek en verdeeling tusschen verscheidene koopers vergemakkelijkt, dank aan het regelmatig gewicht en aan de goede hoedanigheid der zakken.

Zelden vervalscht.
Levering vrachtvrij ter bestemmingsplaats, snel en verzorgd.
Schoone, op 100 kilos geregelde en met lood verzegelde zakken.
Overvloedige oogst van goede hoedanigheid.

Dat zijn de voordeelen dezer meststof, welke door al de handelaars en door al de landbouwsyndikaten verkocht wordt.

VOOR ALLE INLICHTINGEN NOPENS HET GEBRUIK, zich wenden tot het
Comptoir Belge du Sulfate d'Ammoniaque
(Naamloos Vennootschap) te BRUSSEL

Huis HENRI DESMET
Leiestraat, 30, Koornmarkt, 1
KORTRIJK
Slaapkamers, Eetzalen, Salongarnituren, Engelsche bedden, Bureaux américains, Zetels, Matrassen, Stoelen, Gordijnen, Stoors, Brise-vues, gewatteerde spreien, Edredons Wolle sargiën.
Groote keus. — Goedkoop.

HANDEL IN WIJNEN EN LIKEUREN
Vreemde en inlandsche Bieren
Julien ROMMELAERE
2, Paleisstraat, Kortrijk.
Champagne MARGAUX & Cie, Epernay
Vermaarde bieren *Usher, Extra Double Stout, Pale ale, Scotch ale.*

KATHOLIEKE VLAMINGEN
KOOPT UWE BOEKEN IN
Veritas
ALGEMEENE BOEKHANDEL
· CH. & H. COURTIN ·
26 KIPDORP ANTWERPEN

PETIT-BEURRE PAREIN

Geen Grijs Haar MEER!!!

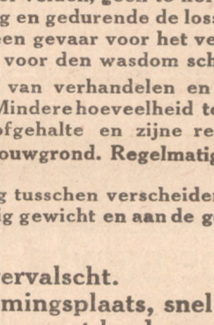

« De Nieuwe London »
doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.
Eischt op den hals: London
In flacons van fr. 1.50 en fr. 2.50
Engelsche Baardtinctuur aan 2 fr. per flacon
Te koop bij Apothekers Drogisten, Haarsnijders en Reukwinkels
In 't groot: Parfumerie Dr Salp, Wachtebeke (België)

Zeep **DADA** Het stuk 0.75 — Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huidaandoeningen. De beste voor het behoud eener frische gelaatskleur
Crème **DADA** Tube 0.75 — Onfeilbaar voor de genezing van kloven; maakt de huid blank **IN EEN NACHT.**
Poeder **DADA** De doos 2.50 — Allerfijnst, en op 't gelaat blijvend; onontbeerlijk voor elke toilettafel.
Te koop in alle goede huizen.

Verkrijgbaar te Kortrijk:
Apotheek A. Descamps-Terrière, Steenpoort, 7.
Drogerij de Krokodil, Groote Markt.
Demeyere, coiffeur, Doornijkstraat.
Lepère-Dubuisson, Leiestraat.
Apotheek de Bie, Rijsselstraat.

ZINK ZINKWIT

VIEILLE MONTAGNE

Regionale depothouders

FIRMA

SAEY & D'HESPEEL

Opvolgers van DE MULIÉ-VERCRUYSSE

Doornijk- en Sint-Jorisstraten

KORTRIJK

TELEFOON 190

Magazijnen van Koper, Tin, IJzer, Staal, Blik, Lood, Platen, Poutrellen, enz.

MEUBELS, SPIEGELS STOVEN

Huis van vertrouwen

V. HAP-DE BRUYNE

38, O. L. Vrouwstraat, Kortrijk

Specialiteit van Engelsche Bedden.

Alle soorten van Meubels, Spiegels, enz.

Matrassen van af 17.00 fr.

GROOTE KEUS VAN STOVEN.

Gemak van betaling op aanvraag.

KWALITEIT ZONDER WEERGA

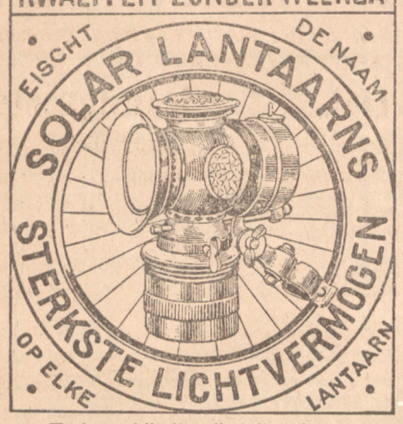

Te koop bij elke rijwielhandelaar.

Algemeen depot voor België : 22, Schermerstraat, Antwerpen.

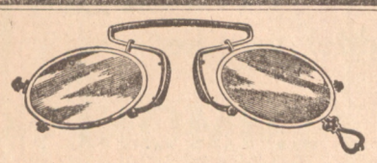

Isid. Ledure - Tremmery

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.

Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.

Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. Electrieke Zaklampjes. Volledige keus van Juweelen in goud, zilver en doublé.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschueren, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen :

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder eenigen uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomene voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouderdom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerdert op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trapswijzend klimmend het gehoor herstelt en alle oorsuizingen doet verdwijnen..

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschueren-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zooals volgt : de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure : Kortrijksche steenweg, 238, te Gent.

N. B.— Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

Kiekenkweekers en Landbouwers.

Sterven uwe kiekens van **Cholora, Diphterie, dikke levers, rochel,** ofwel **door oorzaken die gij niet kent,** gebruikt dan onmiddelijk het geneesmiddel **N° 4200,** bereid door **Apotheker R. VERMANDERE van Avelghem.**

Prijzen : dubbel pak 3 fr., pak 1.75 fr., half pak 1 fr.

Lijden uwe kiekens aan het **snot** of ook nog aan **pokken,** gebruikt de **remediën** van **R. Vermandere** en eischt dien naam op het etiket.

Prijzen tegen pokken, dubbele flesch 2.50 fr. flesch 1.25 fr., halve flesch 0.75 fr.

Tegen snot, dubbele flesch 2.50 fr., flesch 1.25, halve flesch 0.75 fr.

N. B. — Deze zijn de eenigste remediën **geschikt voor groote kweekers** door **hun groot gemak van toedienen** en de **volkomene genezingen** er door verkregen.

Depot bij de HH. Apothekers : J. Gautot te Assche, A. Guyot te Ruysbroeck, V. Chielens en K. Dewolf te Brugge, A. Verstraete te Rousselare, H. Ruyssen te Veurne, Th. Hulpiau te Kortrijk, Depaepe te Audenaerde,

J. IMPE-DOUSSY te Kortrijk

Rechtstreeks te verkrijgen tegen terugbetaling met verzendingskosten bij apotheker R. Vermandere te Avelghem.

Maaglijders, vraagt de maagpillen van **R. Vermandere** *in de apothekerijen van*

J. IMPE-DOUSSY *en* **P. MATTELAER**

PIANOS - - DERDEYN

:: ROUSSELARE ::

Fabriek, 2-3-4-5, Gazstraat
Houtstapels : Veldstraat. TEL. 101

Pianos en Auto-Pianos DERDEYN

VERHURING - HERSTELLING - VERWISSELING.

Harmoniums, Violen, Mandolinen en toebehoorten

— MUZIEK IN ALLEN AARD —

IN VERTROUWEN

mag men aanraden aan al degenen die lijden aan **ZILT,** Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere **VELZIEKTEN,** van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel** der **Apotheek DE WALVISCH,** 10, Diepestraat, Antwerpen. *Volledige behandeling : 2 fr.*

WEIGERT ALLE NAMAAKSELS.

Te bekomen bij

A. DESCAMPS-TERRIÈRE

Steenpoort, 8, KORTRIJK.

OUD-SOLDATEN !

vilt gij uwe militievergoeding voor e trouwen of onderstand :

WORDT GIJ VERVOLGD

Correctionneel of koophandels rechtbank, moet gij wettelijk scheiden, hebt gij koopwaren geleverd of geld geleend en kunt gij het niet terug krijgen, moet gij erven, enz.

WENDT u voor beiden tot **MATTHYS, Zandberg, 8 GENT.**

Raad kosteloos van 8 tot 11 uren en van 3 tot 6 uren. Postzegel van 0,10 voor schriftel. inlichting.

HUIS VAN PATRONEN

SNIJ- EN NAAISCHOOL

VOOR HEEREN EN JUFFERS

bestuurd door Mr en Mme DE MEERE

CONSCIENSCESTRAAT, 46

aan den tramstilstand *het Appelke,*

open den Zondag en werkdagen.

De grootste en de belangrijkste inrichting en op eigen methode werkende, *gebreveteerd door den Koning der Belgen.*

Leergang van alle kleedingstukken, zooals : blousen, witgoed en genre tailleur.

Busten, Mannequins en Modegravuren, Patronen op maat, passen gratis.

Voor inlichtingen vraagt prospectus, die u gratis zal gezondenworden.

Electriciteit.

Inrichting van licht, dynamos en Motoren.

ED. ROUVROY,

Catalognestraat, 7, Gent.

Telephone 1290.

Voor het Akkoordeeren van Pianos

zich te wenden bij

G. VANTIEGHEM

Wandelingstraat, 6, KORTRIJK.

Portretten van klein tot natuurgrootte. Bijzonderheid voor groepen.

Mutsenmakerij in 't groot

zoekt een persoon om met 't machien te breien, zoo noodig zou geperfection, machien leveren met zeer groote vermindering op fabriekprijs. Goed loon en contract voor lang termijn. Schrijven Z. P. 12, bureel van 't blad.

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. (Wet van 24 Juli 1907).

Genezing in 10 minuten van de heftigste tand- en hoofdpijnen, der migraine en nevralgiën, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek *Jos. Gauthier* zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Antinevralgique Jos. Gauthier,* in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk : Apotheek **HULPIAU** en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS !

LAAT U NIET OMKLAPPEN !

De nieuwe inschrijvers op **Het Iseghemsche Volk** *voor 1913 ontvangen het blad gratis van nu tot einde December.*

INSCHRIJVINGSBEWIJS.

De ondergeteekende begeert eene inschrijving op **Het Iseghemsche Volk** *voor het jaar 1913.*

Naam .....

Adres .....

Stad .....

HUIS JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen :

wit, blauw en ongebleekt ; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne ; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleederen en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz.

Schrijfmachienen

UNDERWOOD Rebuilt

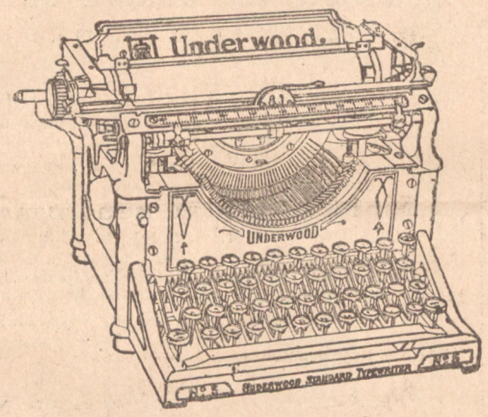

Wie goedkoop eene SCHRIJFMACHIEN koopen wil, vrage de UNDERWOOD REBUILT

Prijs : 375 fr.

Eenige depothouder voor België

J. VERMAUT

drukker-uitgever,

28, Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

DE NAAIMACHIENEN SINGER

worden geleverd met groot krediet, naar keus der klanten.

Betaling per week, per 14 dagen of per maand.

Machienen van alle modellen aan eenieders bereik

DE BESTE KWALITEIT AAN DEN LAAGSTEN PRIJS.

GROOTE KORTING OP KOMPTANT.

Verwisseling van oude machienen aller stelsels.

KOSTELOOS ONDERRICHT.

GOED VERZORGDE REPARATIEN.

LA COMPAGNIE SINGER, Naamlooze Vennootschap.

27—31, Oud-Kleerkoopersstraat, BRUSSEL.

KORTRIJK, 47, Doornijkstraat.

ISEGHEM, Gentstraat, 22.
MEENEN, Koningstraat, 6.
MEULEBEKE, Statiestraat, 28.
MOESKROEN, Statiestraat, 117.
WAEREGHEM, Stormestraat, 16.
WERVICK, Ooievaartstraat, 5.

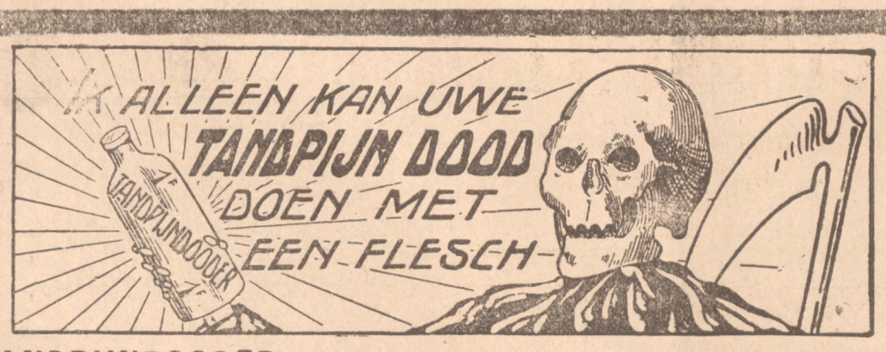

TANDPIJNDOODER

1 frank het fleschje

Geneest zoo snel als de bliksem alle pijn voortkomende van holle tanden. Het is het doelmatigste, het goedkoopste en het eerste geneesmiddel dat op zulke groote schaal door eenen vlaamschen apotheker aan het vlaamsche volk te koop gesteld is geworden. — Riskeer **1 frank ;** zoo uwe tandpijn op 1/2 minuut niet weg is, krijgt gij **5 frank.**

Hoofddepot : *Apotheek « De Biekorf », Dijkstraat, 36, Antwerpen.*

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

---

Voor uwe MEUBELS!

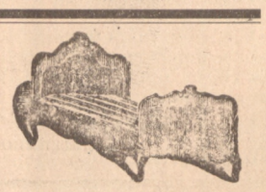

vergeet niet het welgekend huis

JULIEN VANDELEENE

LANGESTEENSTRAAT, N° 24, KORTRIJK.

GROOTE KEUS, LAGE PRIJZEN.

Altijd in magazijn : Slaapkamergarnituren in alle stijlen, Meubels voor eetzalen, Salongarnituren, Amerikaansche bureaux, Herberggerief, Matrassen, Spiegels, Kinderrijtuigen, Karpetten, IJzeren bedden, enz., enz.

— MEN WORDT TER TROUWE BEDIEND —

VRAAGT OVERAL

VRAAGT OVERAL

Drukker-Uitgever J. VERMAUT,
Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank

Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad : MM. Baron FREDEGAND COGELS, *voorzitter,* EDOUARD THYS, *ondervoorzitter,* ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen : MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, *voorzitter,* de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan **3.25** % en **3.60** %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan **3.80** % of **4** %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

AVELGHEM : M. Aimé Vercruysse, Gemeentesekretaris.
MOEN : M. Eudore Hooghe, Gemeentesekretaris.

IS VERSCHENEN

DE PROVINCIALE ALMANAK EN WEGWIJZER

VAN DE

STAD BRUGGE

EN DE

Provincie West-Vlaanderen

Uitgaaf 1913 — 134e Jaar.

De Provinciale almanak en Wegwijzer der stad Brugge en der provincie West-Vlaanderen waarvan de bijval van jaar tot jaar toeneemt, is eene uitgaaf **DIE AL DE LAATSTE VERBETERINGEN EN VERANDERINGEN BEVAT** en, doordien hij het publiek **ALLERBEST** kan inlichten, onmisbaar geworden is in alle openbare besturen, bij de Geestelijke, Burgerlijke en Militaire ambtenaren, zoo ook bij alle handeldrijvende en neringdoende personen van stad en provincie. Hij is tevens van oneindig nut voor de landbouwers.

Korte inhoud van den Wegwijzer :

De Almanak voor 1913. — De Vervoerdiensten, Markten en Fooren. — De Geestelijke staat van geheel het Bisdom. — Het Koninklijk Huis. — De Ministeriën. — Consulaten. — De Wetgevende Macht. — Het Bestuur van Belgisch Congo. — Al de Besturen van geheel de provincie West-Vlaanderen. — Al de Besturen der stad Brugge. — De wegwijzer der Ambachtslieden, Fabrikanten, Kooplieden, enz., der steden en der groote gemeenten. — De Gemeentebesturen van de 8 arrondissementen der provincie. — Tarief der oude en nieuwe landmaten.

PRIJS { **Gebrocheerd met 1 plan : 0.75 fr.**
Gekartonneerd met 2 plans : 1.50 fr.

Te bekomen ten bureele van dit blad.

UITMUNTENDE
GENEESMIDDELEN
onze lezers bijzonderlijk aanbevolen

sedert jaren lang in 't gebruik, en dagelijks door de geneesheeren aangeprezen om hunne goede bereiding en hunne zekere uitwerking. Iedere hoeveelheid is genoegzaam tot eene volkomene genezing.

13. De Maag- en Bloedpillen

zijn het krachtigste middel om den bloedomloop te versterken en dus de maagwerking te verbeteren.

Onmisbaar voor flauwe vrouwspersonen in 't aankomen en in den tijd der slechte jaren tegen weekheid en verliezen. — Prijs : 1 frank.

Tegen opzending van postbon, verzending overal.

OPGELET : Ieder van deze middels is uitsluitelijk verkocht tot Kortrijk, Onze-Lieve-Vrouwstraat, 6, hoek der Groote Markt en Leiestraat, bij den Apotheker OTTEVAERE RAYMOND, die alles bereidt volgens wetenschappelijke kunstvoorschriften, aan de genadigste prijzen.

BIJZONDER BERICHT : aan landbouwers en liefhebbers raden wij aan het vermaard *Vroompoeder* voor peerden, prijs 1.50. *Bleene poeder* voor hoornvee, prijs 1.50 *Duivenzout R. O.* voor alle slach van pluimgedierte, prijs 50 cmen.

L'UNION SYNDICALE
Naamlooze Maatschappij

Verzekeringsmaatschappij op 't leven de branden, ongelukken en andere gevaren.

Maatschappelijk kapitaal : **500,000 fr.**
Gebracht op : **2,000,000 fr.**

ZETEL :
36, rue d'Allemagne, Brussel
Volksverzekeringen. — Lijfrenten.

Het bestuur onderzoekt alle ernstige aanvragen van Agentschap.
Voordeelige voorwaarden aan de Agenten.

DRIE WONDEREN !!
Pillen, Elexir en Poeder.

Pillen Marichal, om duiven met eene bloeiende gezondheid, om hun smettelijke ziekten te beletten, om hun bloed te zuiveren vóór en na het broeien, opdat zij in prijskampen het record zouden behouden van vlugheid en van vroomheid, om de uitstekendste overwinningen te behalen, **om gemakkelijk kloeke en krachtige jongen te kweeken,** geef hen de wonderbare PILLEN MARICHAL. *De doos 1 fr. Per mandaat, fr. 1-10.*

Elexir Marichal. Dees elexir is zonder weerga voor het **snot** te genezen in weinig tijds. Hij bevrijdt de gezonde dieren tegen alle besmettelijke ziekten, als men er 10 druppels van in het drinken mengt. Hij versterkt het bloed en bezorgt een goed muiten.
De flesch, fr. 1-50 ; per mandaat, fr. 1-65.

Poeder Marichal. — Onfeilbaar geneesmiddel tegen bek- of keelzweer, of kroep, enz.
De doos, 2 fr., de halve doos, 1 fr. per mandaat, 10 cent. meer.

Algemeen depot :
Apotheek WAUTHIER, 103, Auderghem. Brussel
Kortrijk. apotheek OTTEVAERE.
Yper, DECREMER en LIBOTTE, apothekers.

Brandig bloed
Huidziekten, Zilt

Eene kostbare remedie !

Jufvrouw Cl. V. M. Van Wieze schrijft het volgende :

« Sinds meer dan vier jaren had ik beenen » en armen vol brand, puisten en barsten, » mijn bloed was dik en brandig. Met dank- » baarheid moet ik zeggen dat de ware levens- » pillen van Fr. Roman mij gansch hebben » genezen. »

Als de bedorvene vochten die in het lichaam zich ophoopen door den bloedsomloop naar de huid worden gericht, verwekken zij er alle soorten van brandige uitslagen.

De **WARE LEVENSPILLEN F. Roman.** door hunne *bloedzuiverende kracht,* brengen de bedorvene vochten terug naar het darmkanaal, ontlasten het lichaam, zuiveren het bloed en daardoor wordt het huidweefsel bevrijd van den toevoer der ontstekende vochten die de ziekten en den brand onderhielden.

De bloedzuiverende kracht der levenspillen is wonderbaar ; men moet dus volstrekt alle namaking weigeren.

Men kan de **WARE LEVENSPILLEN F. Roman** verkrijgen in alle apotheken, aan fr. 1.25 de doos.

:: NIEUWEN BRILWINKEL ::

Wilt gij uw gezicht bewaren en verbeteren
wendt u naar het Huis

E. Castaing-Lepère
« IN DEN BAROMETER »
42, GROOTE MARKT, KORTRIJK
tusschen het *Damberd* en den *Bodega,*

waar gij eene bijzondere keus zult vinden van allerlei brillen en neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 frank af en verwisseld tot volledige voldoening.

Groote keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden BRILLEN *en* PINCE-NEZ *aan uitnemende lage prijzen.*

Specialiteit van Barometers, Verrekijkers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. Alle slach van Pekels, Waterpassen, Vergrootglazen, Draadtellers, enz., enz.

Het Huis aanvaardt allerhande vermakingen, alsook het inzetten van glazen.

— Spoedig gediend —

Suikerbakkerij Ter Statie

VANNESTE-BREL
IJzerwegstraat, 1, KORTRIJK
op den hoek aan den Kortrijkschen Bank
TELEFOON 298

Juist aangekomen groote keus van Fransch geconfijt fruit (Fruit confit de France).

Rijke keus van cristalen, zijden en porceleinen bonbonnièren voor *Kerst- en Nieuwjaargeschenken.*

Chocolade der Patrons Patissiers, Milka, Suchard, Gala-Peter.

Gefoureerde en andere Wafels.

Bijzonderheid : Kortrijksche Wafels, Galettes Parisiennes.

Zoetekoek met secade gegarnierd en andere.

Koningskoek aan 1 fr. de kilo.

Fabriek van Scheikundige Meststoffen
RICHARD DE STOBBELEIR
Molenstraat. 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)
Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kaïniet — IJzerslakken, enz.
VRAAGT PRIJS-COURANT.

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN
koopt uwe instrumenten in het
HUIS EM. FAUCONIER
Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.
Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. 45.00.
franco t'huis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

UNION ET PRÉVOYANCE
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
Kapitaal: EEN MILLIOEN frank.
Werkende onder het toezicht zijner leden

Gezamentlijke waarborg op 30en Juni 1912 } **5 MILLIOEN 284,000 FR.**

Zaken verwezentlijkt op 30en Juni 1912 voor } **37 1/2 MILLIOEN FRANKEN**

1. **LEVENSVERZEKERINGEN** aan de beste gekende voorwaarden in Congo toegelaten
2. **SPAAR- EN PENSIOENKAS** in zuivere mutualiteit aan de beste gekende voorwaarden.
3. **LIJFRENTEN** waarvan de belegde kapitalen gewaarborgd zijn door 1ste hypotheek van dezelfde waarde.
4. **WEDUWE EN WEEZENPENSIOENEN.**
5. **PENSIOENEN EN VERZEKERINGEN DER BEDIENDEN,** bijzondere voorwaarden voor een gansch persooneel
6. **VOLKSVERZEKERINGEN,** menschlievende voorwaarden.
7. **LEENINGEN OP HYPOTHEEK** en om te **BOUWEN.**
8. **AANKOOP VAN GOEDEREN** op **RENTE,** aan de hoogste voorwaarde gewaarborgd door hypotheek van 1ste rang.
9. **PLAATSEN VAN HYPOTHEEK OP 1ste RANG** voor 3e personen zonder intrest (tegenwoordig 4.25 %) met namelijke inschrijving der geldschieters voor alle sommen te beginnen, van 200 fr.
10. **SPOEDIGE HERVORMING VAN VERLIEZEN OP OPENBARE FONDSEN.**

Verschillende agentschappen en inspecties te bekomen

Kostelooze inlichtingen } **de Lignestraat, 39, Brussel**

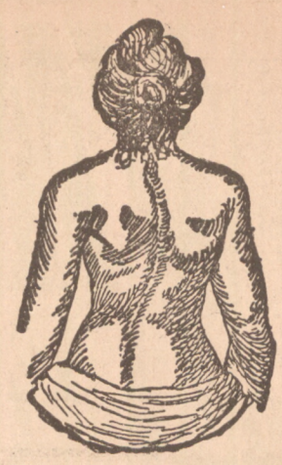

MISGROEIINGEN VAN 'T LICHAAM
Hré VERDONCK-MINNE
ORTHOPEDIST-SPECIALIST
HENDRIK SERRUYSLAAN 12, OOSTENDE
(bij de Nieuwe Post).

2 maal gebreveteerd voor *Orthopedische toestellen,* leverancier van den *Staat, Burger- en Krijgshospitaal* van Oostende en van de *Orthopedische Kliniek Sanatorium Maritime* van Mariakerke bij-Oostende.

SPOEDIGE en ZEKERE genezing zonder pijn, zelfs van de moeilijkste gevallen door eene BIJZONDERE BEHANDELING.

Onzichtbare Corsets

(eenigste model) voor de genezing der ruggraat die niet de minste ongemak leveren.

Misgroeiingen van den HALS, de RUGGRAAT, GEBOGEN RUG, SCHOUDERBLAD, KROMME BEENEN, STOMPVOETEN, PLATVOETEN, enz. worden er op zeer korten tijd volkomen genezen.

Op aanvraag zenden wij adressen van genezingen, en belasten ons met het maken van HAND- ARM- en KUNSTBEENEN.

Sprekelijk alle Maandagen, in het Hotel den GOUDEN APPEL, Rijsselwijk, KORTRIJK, van 2 1/2 tot 5 ure namiddag.

Sprekelijk alle Zaterdagen, in het Hotel den *Gouden Hoorn,* Simonstevenplaats, **BRUGGE** van 9 tot 3 ure namiddag ; alle andere dagen ten zijnen huize in den voormiddag.

Kosteloos onderzoek, betaling na tevredenheid.

Het huis VERDONCK wordt bijzonder aanbevolen door de heeren Geneesheeren en het alleen heeft de eer gehad zijne appareils te mogen tentoonstellen in de conferentiezaal der geneesheeren, Groote Markt, te Brussel.

KOUSSEN VOOR GEBORSTEN ADERS OP MAAT.

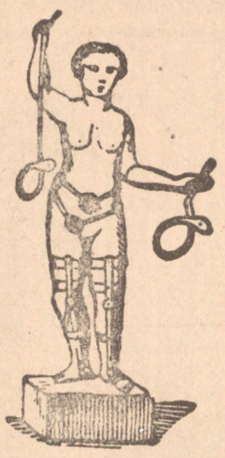

Brevets : N° 75846 ; 117532.

BREUKEN

Brevets : N° 2071/4 ; 161918.

Breukbanden zonder staal en zonder elastiek (4 maal gebevet.)
GENEZING ZONDER OPERATIE

François VERDONCK, Bandagiste,
Kerkstraat, ANSEGHEM (bij Kortrijk).

BERICHT UIT MENSCHLIEVENDHEID.

Breuklijders weest op uwe hoede ! Laat u niet misleiden door al die verlokkende aankondigingen die wij dagelijks in de gazetten aantreffen, van personen die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willende doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen, en slechts bandenverkoopers zijn en zelfs **nooit geen brevet bekomen hebben. — Zwigt u van** rondreizende personen.

Wekelijks wordt onze **hulp ingeroepen van personen met breuken zoo groot** als een kinderhoofd, veroorzaakt door **operatie of door het** dragen van slechte banden bijzonderlijk door de elastieke, **die door hunne** uitrekking zonder weerde zijn voor het ophouden eener **begin of volledige zakbreuk.** Vraagt *honderde adressen* ons uit menschlievendheid gegeven van personen 1, 2 en 3 maal geopereerd en die nu duizendmaal slechter zijn dan voorheen. Neemt wel in acht dat wij door 40 jaren ondervinding aller kunnen beteugelen, door onze veelvoudige stelsels van breukbanden. — Kinderen worden gewaarborgd genezen. — **1000 franks belooning** aan gelijk welken specialist of breuklijder welke het bovengemelde kan weerleggen.

BUIKBANDEN. — Bijzonder huis voor het maken van Buikbanden, voor vrouwen die lijden aan allerhande zakking van den buik. — **KOUSSEN voor geborsten aders.**

ALLES GEWAARBORGD. — KOSTELOOZE RAADPLEGING.
BETALING NA TEVREDENHEID.

Sprekelijk alle MAANDAGEN, van 9 tot 4 u. namiddag, in den *Gouden Appel,* Rijsselwijk, KORTRIJK
Andere dagen te zijnen huize in den voormiddag.
Op verzok beegeeft M. VERDONCK zich ten huize van eenieder.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE
rue Longue des Pierres, 35, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée, recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.
Agrandissements en tous genres : Noir, Sépia, Charbon, Pastel.
Spécialité : Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie
GRAND CHOIX DE CADRES

Waschpoeder Jeanne d'Arc
zonder mededinger
om den potasch te vervangen en de zeep te sparen
wordt
in alle kruidenierswinkels verkocht.

ZILVEREN MEDALIE
Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten : TRENTESEAUX Gebroeders
te HERSEAUX (Statie).

ONDERNEMINGEN VAN GASLEIDING

VERWARMING **Telefoon 170** **VERLICHTING**

JUSTIN HOUDMONT & Zs
OPVOLGERS VAN V. SENGIER-COURTENS
KORTRIJK, 4, LEIESTRAAT (tegenover 't Stadhuis)

Doorbrandende KACHELS en HAARDEN
met zichtbare vuring en circulatie, voorzien van een onfeilbaar nieuw stelsel tot regeling.

◆ ◆ ◆

Groote keus in LUCHTERS
voor Electrieiteit - Gas - Acetylene - Petroleum

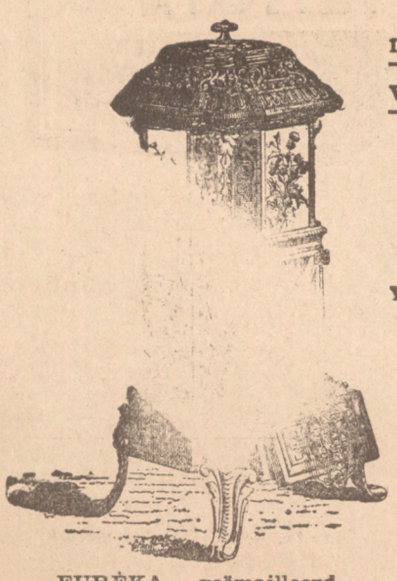

« EUREKA » geëmailleerd
Fabrikaat « Sougland »

GLOEINETJES VAN AF 0.25

SCHOUWVERSIERSELS
KOPER EN ZILVERWERK
KRISTAL - PORSELEIN - GLEISWERK

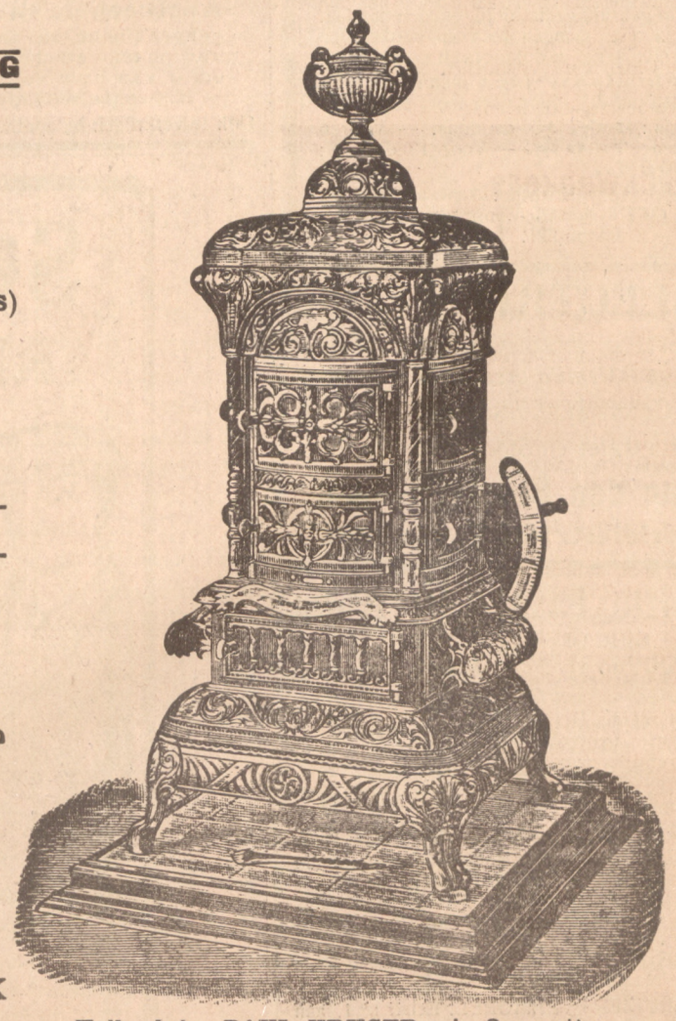

Vulkachel « PAUL KRUGER » in 3 grootten met bodemcirculatie en wijzerregeling.

A LA VILLE DE PARIS

NIEUWIGHEDEN VOOR DAMEN

26-28, LEIESTRAAT, KORTRIJK.

Het Huis dat best voorzien is en goedkoopst verkoopt. Onze kalanten zullen altijd een wonderschoone keus vinden der laatste nieuwigheden.

Bijzondere toog voor Kanten, Zijden, Linten, Stoffen, Voeringen, Merceriën, Passementeriën, Bloemen en Pluimen, Vorms voor Hoeden, Corsets, Rokken, Bloezen.

BREUKEN

Genezing ZONDER OPERATIE

door den **specialen band DUMONCEAU, vier Bevetten. Eere-diploma** en **zilveren Medalie.** Dees toestel, volkomen **zonder veeren,** is draagbaar dag en nacht zonder ongemak, alle werken toelatende en met regelbare drukking, de scheuren van het darmvlies worden regelmatig vereenigd en men bekomt dadelijke verzachting, verbetering en zekere genezing.

Den heer **A. DUMONCEAU,** specialist, **21, rue aux Choux, BRUSSEL,** geeft volkomene **waarborg** en zend kosteloos allen uitleg. Men kan deze toestellen aanpassen bij den heer **Georges DUMONCEAU,** depositaris 23, KORTESTEENSTRAAT, KORTRIJK. Spreekbaar alle dagen van 9 tot 6 uren.

Algemeene Vertegenwoordiging voor West- en Oost-Vlaanderen

DER SIGARENFABRIEKEN

JOSÉ TINCHANT Y GONZALÈS & Cie

FIRMA

Vermeulen - De Grave

Sigaretten en Tabakfabriek

TE INGELMUNSTER

Vraagt de Sigaren **Quo Vadis.**

Om goed uw eten te verteren

GEBRUIKT DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkloeken de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet ; zij verslijten het lichaam niet ; zij vergemakkelijken eenvoudiglijk het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW ; de oorzaak ligt hierin : dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht een uitmuntend verteringsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoors en specialisten.

Gebruikswijze : men neemt 3 tot 4 pillen per dag, éène voor ieder eetmaal.

Prijs : **1 fr. 25** de doos. — Voor 6 doozen : **7.00 fr.** — Voor 12 doozen : **12.00 fr.**

Depot voor Kortrijk : **Apotheek P. MATTELAER.** Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.

Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen

Overleiestraat, 54, Kortrijk.

Achille EEMAN, Aalst

HUIS GESTICHT IN 1876

Kunstguano en Scheikundige vetten

Prijs volgens samenstel — Vraagt Prijs-courant

Al onze vervaardigde kunstvetten bevatten : 1° STIKSTOF onder vorm van nitraat en ammoniak; 2° het PHOSPHORZUUR onder vorm van superphosphaat ; de POTASCH onder vorm van oplosbare zouten.

Grondstoffen aan den koers van den dag, zooals :

NITRAAT VAN SODA, Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaat, Zwavelzuur Potasch, Chloorzuur Potasch, Kaïniet, IJzerslakken, Zwavelzuur IJzer, Plaaster, Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON », Phosphaat Bernard en Magnesium. — ZUIVERE BLAUWE ALUIN, Middel tegen de aardappelplaag en 't zwart der granen.

VERGRUIZERS VERMOREL, Eclair n° 1, aan de laagste prijzen.

Joseph Vandeginste, Wevelghem

HORLOGEMAKER-GOUDSMID, **Statiestraat, 13**

Alle slach van Horlogiën, Schouwgarnituren, Regulateurs, Wekkers, &a

-- Volledige keus van juweelen in goud, zilver, doublé, aan voordeelige prijzen. - - - - - - - - - - -

ROUWARTIKELEN

Zilveren en verzilverde paternosters

Verwisseling en aankoop van goud, zilver, diamant, aan de hoogste prijzen. - - - - - - - - - - -

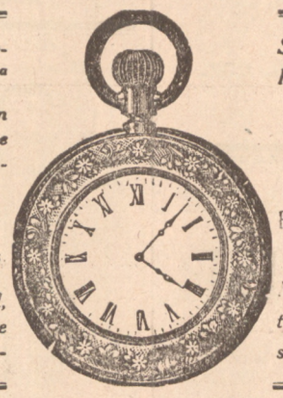

Spiegels, Barometers, Thermometers, Pekels, Verrekijkers, enz. - - - -

ELEKTRIEKE BELLEN

BRILLEN EN PINCE-NEZ.

Men mag verwisselen tot dat men tevreden is. — Glazen volgens voorschrift der oogmeesters. - - - -

: : : : Bijzondere schoone keus van : : : :
Zilverwerk, Couverts, Soep- en Koffielepels, enz.

Werkhuis voor alle slach van vermakingen.

BIJZONDERE SCHOONE ARTIKELEN voor 1ste COMMUNIE

ZENUWZIEKTEN! ZENUWZIEKTEN!

JA! JA!

't Is een aangenomen feit :

De wonderbare Poeders van het Wit Kruis

verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig ALLE ZENUWZIEKTEN : Pijnlijke maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiingen, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartkloppingen, slapeloosheid, gejaagdheid op de zenuwen, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, rheumatisme, fleurecijn, jicht, enz., enz.

De Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen,

ze zijn gansch onschadelijk en missen nooit hun uitwerksel.

PRIJS : fr. 1.25 de doos ; fr. 3.25 de 3 doozen of de drie dubbele doos ; fr. 6.25 de 6 doozen of de zes dubbele doos.

Algemeen depot : Apotheek F. TUYPENS, Houtbriel, 24, Sint-Nikolaas, alsook in alle goede apotheken.

Wacht U van namaaksels, ze zijn zonder waarde.

Verkrijgbaar bij MM. Descamps-Terrière, Steenpoort, 8, en Hulpiau, apothekers te Kortrijk.

Laatste WAARSCHUWING vóór de VERVOLGINGEN.

IK kom u voor de laatste maal waarschuwen, vriendje · zoo gij tegen de naaste week geene doos

BORSTPASTILLEN van 1 Frank, van de **Apotheek de Biekorf, 36, Dijkstraat, Antwerpen. Telefoon 6206,** gekocht hebt, zal ik u meé pakken, 't is al te lang dat gij aan alle soorten van onderwetsche vodden van over 10 en 20 jaren uw centen hebt gegeven, om u van uwe valling, hoest en fleuris af te geraken.

— Het echte hedendaagsch volksmiddel : éène doos is genoeg voor éénee week. —

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, en Becuwe, aerssenapotheek, Yperen

---

Antwerpen's Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 2.000.000 Frank.

Zetel : ANTWERPEN, Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter : Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders : Baron van der Gracht d'Eeghem ; Bernard Janssens, nijveraar te St-Niklaas ; Valère Danaux, advocaat te Zoningen ; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigde-Beheerders : Ridder R. de Schoutheete de Tervarent ; Jos. Opbeeck, bankier te Antwerpen.

Collegie van Commissarissen : MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen ; Schöller, advocaat te Antwerpen ; Ch. Tuyttens, te Antwerpen.

Spaarboekjes aan **3.60 %** 's jaars.
Intrest daags na de storting, zonder op termijn te plaatsen.
Men kan ten allen tijde over zijn geld beschikken.
Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aan **3.75 %**
Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.
Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan 4 %. Stukken van fr. 100, 500 en 1.000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in :

AVELGHEM : M. O. Vandemeulebroeke, landm.
BELLEGHEM : M. Camiel Prenen, koster.
CASTER : M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
COYGHEM : M. Sylvain Bekaert, Koster-verzek.
CUERNE : M. Jules Melsens, gemeente-sekretaris
DEERLIJK : M. Prosper Opsomer.
GYSELBRECHTEGEM : M. Hector De Groote.
HARELBEKE : M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
HEESTERT : M. Alfred Van de Walle.
HULSTE-BAVICHOVE : M. P. Vandenbulcke.
MARCKE : MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
MOEN : M. Ernest Coene, verzekeraar.
OOTEGHEM : M. Alois Hoet, koster.
PLOEGSTEERT : M. C. Bossaert, Armentierstr.
STACEGHEM : M. Albert Vlieghe.
TIEGHEM : M. Alfons Supply.
VICHTE : M. Remy Faveere.
WAERMAERDE : M. Teophiel Meire.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.

RHUMATISM

De meest ingewortelde, de smartelijkste jicht, de heupjicht en de lendenpijnen, zelfs de hardnekkigste, zullen niet weerstaan aan de **William Cachetten.** Het is het wetenschappelijk geneesmiddel van het rhumatisme. De **William Cachetten** werken op het vel, op het bloed en ook op de blaas.

Dadelijke verzachting ; genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiau, Deneus ; *Meenen,* Flipts; *Rousselare,* Van Houwe; *Moeskroen,* Maes ; *Iseghem,* Rodenbach, Verhamme, en **overal.**

VLAMINGEN, LEEST!

Nieuwe boeken verschenen bij den uitgever J. Vermaut
Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

De Weg naar het Licht, door J. Jörgensen. — Prijs : 3.50.
Reiner Leven, door J. Guibert. — Prijs : 1.50.
School en Karakter, door Förster. — Prijs : 3.00.
De Geuzenstad, door Karel Van den Oever. — Prijs : 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Cæsar Gezelle. — Prijs : 3.00.
Uit het Leven der Dieren, door Cæsar Gezelle. — Prijs : 10.00.
De Wellevendheid. — Prijs : 1.10.
Langs stille Paden, door Arm. Van Veerdeghem. — Prijs : 2.00.
Leliën van Dalen, door Cæsar Gezelle. — Prijs : 3.00.
Samuel, gedicht bijbelspel door Bertholf Biekens. — Prijs : 1.25.
Uit dagen van Jong leven, door Bertholf Biekens. — Prijs : 2.00.

SCHRIJVERS laat uwe boeken drukken bij den uitgever J. VERMAUT Langesteenstraat, 28, Kortrijk.

SCALDIS RIJWIELEN

Het Rijwiel van den Gentleman

MET RINGVORMIGE LOOPVLAKKEN
ONVERSLIJTBAAR
EN ONLOSLOOPBAAR
70 % minder wrijving
IDEAAL VOOR HET TOURISME
- FIJNSTE TOEBEHOORTEN -

Motorrijwielen Scaldis

EENVOUDIG EN BETROUWBAAR

1 1/2 HP = Frs 650.—
2 1/2 HP = Frs 850.—

Te koop bij alle fijne werktuigkundigen

KATALOGEN FRANCO OP AANVRAAG

Etablissements SCALDIS. -- Antwerpen

Naamlooze Maatschappij — Kapitaal 500.000 franken

Monopool voor België der beste rijwielspecialiteiten de banden **Perfection**, de vrijwielnaven **O'Karr**, de garnituren **Bios**, de houten velgen **Dominion**, de kettingen **Club**, de zadels **World** de lantaarns **Solar**.

CHAMPAGNE MERCIER EPERNAY

STOCK EN CAVES	16.000.000	BOUTEILLES
VENTE ANNUELLE	4.500.000	BOUTEILLES
LONGUEUR DE CAVES	21	KILOMÈTRES

Agent : R. GRYMONPREZ-SOETE, Doornijkwijk, 9, Kortrijk